

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.4.2.2025

**Inspektor Jerzy Czebreszuk
Komendant Wojewódzki Policji
w Gorzowie Wielkopolskim**

Komenda Wojewódzka Policji
w Gorzowie Wielkopolskim
66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Kwiatowa 10

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/089 – Reglamentacja dostępu do broni palnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim, 66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Kwiatowa 10 (dalej: <i>KWP</i> lub <i>komenda</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Insp. Jerzy Czebreszuk, Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim – od 11 czerwca 2024 r. (dalej: <i>Komendant</i>). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: insp. Jarosław Pasterski, Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim – od 29 czerwca 2020 r. do 12 stycznia 2024 r., insp. Szymon Sędzik, p.o. Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim – od 13 stycznia 2024 r. do 27 lutego 2024 r., insp. Jerzy Czebreszuk, p.o. Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim – od 28 lutego 2024 r. do 10 czerwca 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej.2. Nadzór nad posiadaniem broni palnej.3. Systemy/rejestry związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych ¹ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Ewa Grosse, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/22/2025 z 19 lutego 2025 r.2. Anna Brach, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/28/2025 z 10 marca 2025 r.3. Cezary Romanczenko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/30/2025 z 17 marca 2025 r.

(akta kontroli str. 1-8)

¹ Tj. do 10 czerwca 2025 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W KWP nie w pełni prawidłowo i rzetelnie realizowano zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej.

Analiza 27 złożonych wniosków w zakresie wydania pozwolenia na posiadanie broni/dopuszczenie do posiadania broni wykazała, iż w większości przypadków w wydanych rozstrzygnięciach odniesiono się do zgłoszonych żądań. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w dwóch przypadkach (7%), w których podjęto rozstrzygnięcie odpowiednio przekraczające zakres żądania oraz nieobejmujące pełnego zakresu zgłoszonego żądania.

Wydanie pozwoleń na broń/dopuszczeń do posiadania broni w 25 przypadkach poprzedzono rzetelnym ustaleniem, czy wnioskodawca nie należy do osób określonych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji⁴, którym ustawa zakazuje wydania pozwolenia, natomiast w dwóch pozostałych przypadkach (7%) nie dokonano rzetelnej weryfikacji czy nie wystąpiła negatywna przesłanka do wydania pozwolenia⁵. Ponadto w trzech spośród 27 spraw (11%) nie w pełni rzetelna była weryfikacja czy wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla siebie, porządku i bezpieczeństwa publicznego, gdyż nie przeprowadzono, bądź nie pogłębiono, wywiadu środowiskowego.

W jednym przypadku poddano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią, w 22 przypadkach prawidłowo zastosowano zwolnienie z egzaminu, natomiast w czterech (15%) zastosowano zwolnienie wnioskodawcy z egzaminu, pomimo iż w aktach sprawy nie zgromadzono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie go przez podmiot uprawniony/prawo do ustawowego zwolnienia.

W przypadku powzięcia informacji skutkujących możliwością lub obowiązkiem cofnięcia pozwolenia, po przeprowadzeniu wymaganych czynności, wydawano stosowne decyzje w tym zakresie.

Prowadząc postępowania administracyjne⁶ w sprawie wydania/odmowy wydania/cofnięcia pozwolenia na posiadanie broni/dopuszczenia do posiadania broni, w większości przypadków, przestrzegano przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷, niemniej jednak stwierdzono, iż w 27 przypadkach (42%) nie zapewniono stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a w 10 przypadkach (16%) nie dopełniono obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 36 Kpa.

W KWP nie w pełni rzetelnie sprawowano nadzór nad wywiązywaniem się przez osoby/podmioty z obowiązków wynikających z UoBiA. Stwierdzono bowiem znaczny upływ czasu (od 583 do 1.194 dni) od terminu ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych do podjęcia przez KWP działań celem wyegzekwowania od tych osób ważnych orzeczeń. Nie podejmowano również wszystkich możliwych działań mających na celu zabezpieczenie broni po osobach zmarłych przed dostępem do niej osób nieuprawnionych, tj. w dwóch

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 485 (dalej: *UoBiA*).

⁵ Określona w art. 15 ust. 1 pkt 6 *UoBiA*, tj. prawomocne skazanie za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, w tym również nieumyślne przestępstwa wskazane w tym przepisie.

⁶ Badaniem objęto 64 postępowań administracyjnych.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 572 (dalej: *Kpa*).

przypadkach działania w celu zabezpieczenia broni podjęto dopiero w toku kontroli NIK, tj. po upływie odpowiednio 19 i 30 lat od zgonu.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły również rejestru *Broń* - część informacji było nieaktualnych, co mogło utrudniać efektywne korzystanie z zawartości rejestru. Ponadto stwierdzono, że pomieszczenia depozytu nie w pełni spełniały wymogi określone przepisami prawa, a podczas przyjmowania broni do depozytu nie zapewniono sporządzania opinii stanu technicznego broni przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej.

Opis stanu faktycznego

1.1. Realizację zadań dotyczących prowadzenia postępowań w sprawie pozwoleń na posiadanie broni palnej/dopuszczeń do posiadania broni palnej, rejestracji informacji określonych w UoBiA oraz nadzoru nad przestrzeganiem przez osoby/pomioty posiadające pozwolenia/dopuszczenia obowiązków wynikających z UoBiA przypisano do zadań Wydziału Postępowań Administracyjnych (dalej: WPA). Ww. sprawami zajmowało się od 13 do 16 funkcjonariuszy/pracowników⁹ WPA, w tym Naczelnik.

(akta kontroli str. 12-66, 69-71)

W okresie objętym kontrolą w WPA wystąpiły zmiany w zakresie:

- sprawowania bezpośredniego nadzoru nad realizacją zadań poszczególnych zespołów¹⁰/stanowiska¹¹ - tj. z dniem 8 lutego 2025 r. nastąpiła zmiana kadrowa na stanowisku naczelnika wydziału w związku z przejściem w stan spoczynku osoby uprzednio zajmującej ww. stanowisko;
- organizacji kierowania w wydziale - tj. z dniem 4 marca 2025 r. utworzono stanowisko kierownika¹² *Sekcji ds. Pozwoleń na Broń*, przy pomocy którego, zgodnie z postanowieniami *Szczegółowego zakresu zadań Wydziału Postępowań Administracyjnych*, naczelnik kieruje i sprawuje nadzór nad realizacją zadań przez ww. sekcję.

(akta kontroli str. 45-66, 69-71)

W KWP nie wprowadzano pisemnych wewnętrznych procedur związanych z prowadzeniem postępowań w sprawach wydawania pozwoleń na posiadanie broni palnej/dopuszczeń do posiadania broni palnej oraz sprawowaniem nadzoru nad przestrzeganiem obowiązków wynikających z UoBiA.

(akta kontroli str. 489-495)

W ocenie Komendanta do prawidłowej realizacji zadań wynikających z UoBiA wystarczającym było wprowadzenie regulaminu KWP, w którym przypisano

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Stan na: 1 stycznia każdego roku objętego kontrolą.

¹⁰ *Zespół ds. Pozwoleń na Broń* (następnie *Sekcja ds. Pozwoleń na Broń*) oraz *Zespół ds. Ochrony Osób i Mienia oraz Postępowań w Sprawach Cudzoziemców*.

¹¹ Stanowisko ds. obsługi kancelaryjno-biurowej.

¹² Uprzednio ekspert *Zespołu ds. Pozwoleń na Broń* (tj. od 31 lipca 2024 r.), a wcześniej p.o. ekspert *Zespołu ds. Pozwoleń na Broń* (tj. od 15 lutego 2024 r.).

do zakresu zadań WPA zadania z zakresu reglamentacji dostępu do broni palnej, szczegółowego zakresu zadań WPA oraz wprowadzenie kart opisu stanowisk (w przypadku funkcjonariuszy) i zakresów obowiązków (w przypadku pracowników).

(akta kontroli str. 493)

Funkcjonariusze/pracownicy WPA byli w okresie objętym kontrolą:

- zapoznawani ze sprawozdaniami ze szkoleń organizowanych przez Wydział Postępowań Administracyjnych Biura Prewencji Komendy Głównej Policji oraz Wydział Nadzoru nad Specjalistycznymi Uzbrojonymi Formacjami Ochronnymi Biura Prewencji Komendy Głównej Policji w zakresie odpowiednio prawa administracyjnego i jego zastosowania w sprawach prowadzonych przez Wydziały Postępowań Administracyjnych KWP/KSP (sierpień 2024) oraz realizacji ustawowych zadań Policji wynikających z przepisów dotyczących broni i amunicji, ochrony osób i mienia oraz obrotu specjalnego (styczeń 2025 r.) celem realizacji wniosków w nich zawartych;
- zapoznawani z wytycznymi Biura Prewencji Komendy Głównej Policji w sprawach związanych z rejestracją danych w związku z przepisami zarządzenia nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (dalej: *KSIP*) oraz uruchomieniem z dniem 4 listopada 2024 r. Systemu Rejestracji Broni (SRB);
- uczestnikami form doskonalenia zawodowego, których zakres związany był z obszarem objętym kontrolą (troje funkcjonariuszy), tj. dwoje funkcjonariuszy – kursu specjalistycznego dla realizujących czynności w postępowaniach administracyjnych (odpowiednio we wrześniu 2022 r. i w lutym 2025 r.) oraz jeden funkcjonariusz – szkolenia z obsługi oraz naprawy broni (maj 2024 r.).

(akta kontroli str. 71, 83-104)

Komendant podkreślił, iż szkolenia i kursy planowane są centralnie przez Komendę Główną Policji, zatem ograniczony zakres podnoszenia kwalifikacji funkcjonariuszy/pracowników wynika zarówno z ilości zaplanowanych szkoleń w powyższym zakresie, jak i przyznanych miejsc dla danej jednostki.

(akta kontroli str. 494)

1.2. Według stanu na 31 grudzień 2024 r. w obiegu prawnym na terenie województwa lubuskiego funkcjonowało 10.965 pozwoleń na posiadanie broni palnej¹³, 4.337 dopuszczeń do posiadania broni oraz 52 świadectwa broni¹⁴.

¹³ W tym w celu: ochrony osobistej – 502 pozwolenia, ochrony osób i mienia – dwa, łowieckim 6.113, sportowym – 1.779, kolekcjonerskim – 2.488, pamiątkowym – 64 i szkoleniowym – 17.

¹⁴ Tj. dla wewnętrznych służb ochrony – trzy pozwolenia, ochrony osób i mienia (przedsiębiorcy koncesjonowani) – 24, podmioty prowadzące strzelnice – sześć, szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia, podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie, bądź kształcące w zawodzie pracownika ochrony – 17, podmioty realizujące filmy i inne przedsięwzięcia artystyczne – jedno, podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej, ze względu na szczególne narażenie życia lub zdrowia – jedno.

W latach 2022-2024 wydano odpowiednio:

- 826 i 896 i 1.028 rozstrzygnięć pozytywnych oraz 26 i 31 i 26 rozstrzygnięć odmownych w sprawie wydania pozwolenia na broń;
- 485 i 678 i 517 dopuszczeń do posiadania broni oraz 16 i 16 i 11 odmów wydania dopuszczenia do posiadania broni;
- pięć, cztery i jedno świadectwo broni oraz po jednej odmowie wydania świadectwa broni w latach 2023 r. i 2024 r.

Z uwagi na zadeklarowaną przez funkcjonariuszy chęć wzmocnienia potencjału obronnego RP (art. 10 ust. 3a UoBiA) w latach 2023-2024 wydano odpowiednio 53 i 190 pozwoleń na broń w celu ochrony osobistej oraz po jednym pozwoleniu w celu ochrony osób i mienia.

(akta kontroli str. 72-74)

1.3. Badanie 27 postępowań zakończonych wydaniem decyzji pozytywnych (17 pozwoleń na posiadanie broni¹⁵ oraz 10 dopuszczeń do posiadania broni) w zakresie prawidłowości ich wydania wykazała, że:

- w 26 przypadkach wnioskodawcy spełniali kryterium wieku określone w art. 15 ust. 1 pkt 1 UoBiA (ukończone 21 lat), natomiast w jednym przypadku (ukończone 19 lat) pozwolenie na broń zostało wydane na podstawie art. 15 ust. 2 UoBiA, tj. na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego¹⁶;
- wszyscy wnioskodawcy posiadali stałe miejsce pobytu na terytorium RP, stosownie do wymogu określonego w art. 15 ust. 1 pkt 5 UoBiA;
- we wszystkich przypadkach w aktach postępowania znajdowały się informacje z Krajowego Rejestru Karnego¹⁷ potwierdzające, iż wnioskodawcy nie figurują w kartotece karnej KRK, przy czym w dwóch przypadkach ww. sprawdzenie było nierzetelne (odpowiednio brak wymaganej weryfikacji w Europejskim Systemie Informacji o Rejestrach Karnych ECRIS w przypadku cudzoziemca oraz przeprowadzenie weryfikacji na podstawie kartoteki karnej KRK wystawionej na niespełna 14 miesięcy przed wydaniem decyzji), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 1;
- w 24 przypadkach w aktach postępowania znajdowały się informacje z przeprowadzonego przez Policję wywiadu środowiskowego potwierdzające brak przeciwwskazań do wydania pozytywnej decyzji w sprawie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni. W trzech przypadkach wydano decyzje pozytywne, pomimo iż w jednym przypadku w trakcie wywiadu środowiskowego ustalono, iż wnioskodawca nie posiadał dobrej opinii w środowisku lokalnym i jest postrzegany jako osoba konfliktowa, a w dwóch przypadkach nie przeprowadzono wywiadów środowiskowych, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 2;
- w 17 przypadkach wnioskodawcy przedstawili ważne orzeczenia lekarskie i psychologiczne¹⁸ potwierdzające, iż nie należą do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA, natomiast w 10 przypadkach obowiązek ten ich nie dotyczył z uwagi na treść art. 15 ust. 6 UoBiA;

¹⁵ W tym do celu: kolekcjonerskiego – czterech, ochrony osobistej – dwóch, ochrony osób i mienia – dwóch, sportowego – czterech, myśliwskiego – czterech, szkoleniowego – jednego.

¹⁶ Dalej: PZŁ.

¹⁷ Dalej: KRK.

¹⁸ Wydane przez lekarzy/psychologów wpisanych do rejestru lekarzy/psychologów uprawnionych.

- w jednym przypadku wnioskodawca został poddany wymaganemu egzaminowi ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią (art. 16 ust. 1 UoBiA), w 22 przypadkach wnioskodawcy zostali zwolnieni z egzaminu (na podstawie art. 16 ust. 2 UoBiA), a w pozostałych czterech przypadkach zastosowano zwolnienie z egzaminu, pomimo iż w aktach postępowań brak było dokumentów potwierdzających zdanie egzaminu bądź uprawniających do zwolnienia z egzaminu, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 3;
- w 25 przypadkach wydane decyzje były zgodne z żądaniami zawartymi we wnioskach o wydanie pozwolenia/dopuszczenia. W dwóch przypadkach wydano decyzje niezgodne z wnioskiem strony, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 4;
- w przypadku wszystkich spraw o wydanie pozwolenia na broń (17 decyzji) wnioskodawcy wykazali i/lub udokumentowali ważną przyczynę posiadania broni, rodzaj broni objęty pozwoleniem do danego celu odpowiadał celom wskazanym w art. 10 ust. 4 UoBiA, pozwolenia na broń nie obejmowały broni szczególnie niebezpiecznej wymienionej w art. 10 ust. 5 UoBiA, a KWP wydając decyzje nie ograniczał i nie wykluczał prawa jej noszenia;
- w każdym przypadku pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni wydano w drodze decyzji administracyjnej zawierającej informacje wymagane art. 12 ust. 1 UoBiA.

(akta kontroli str. 105-174, 228-270, 513-519)

Badanie 10 decyzji, którymi odmówiono wydania pozwolenia na posiadanie broni oraz pięć, którymi odmówiono wydania dopuszczenia do posiadania broni wykazała, że przyczynami tych odmów były:

- w zakresie pozwoleń – brak stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia życia/zdrowia/mienia (trzy przypadki), powzięcie informacji o prawomocnym skazaniu strony za przestępstwo skarbowe (dwa), ujawniona w toku postępowania przeszłość kryminalna/karalność wnioskodawcy (dwa), niewykazanie w pełni ważnej przyczyny posiadania broni (jeden), złożenie wniosku w zakresie wydania pozwolenia na broń szczególnie niebezpieczną wymienioną w art. 10 ust. 5 UoBiA (jeden), niedostarczenie wyników badań lekarskich i psychologicznych (jeden);
- w zakresie dopuszczeń – brak złożenia pozytywnego wyniku egzaminu wymaganego art. 16 ust. 1 UoBiA (dwa przypadki), negatywne orzeczenia lekarskie/psychologiczne po odwołaniu się organu Policji od pozytywnych orzeczeń przedstawionych przez wnioskodawcę (jeden), nieprzedstawienie dokumentów potwierdzających zdanie egzaminu, o którym mowa w art. 16 ust. 1 UoBiA bądź dokumentu zwalniającego ze zdania egzaminu w zakresie wnioskowanej broni w myśl art. 16 ust. 2 UoBiA (jeden), niedostarczenie wyników badań lekarskich i psychologicznych (jeden).

(akta kontroli str. 175-197, 222-227)

1.4. Badanie postępowań w sprawie wydania świadectw broni (badaniem objęto pięć postępowań zakończonych wydaniem decyzji pozytywnych¹⁹ oraz dwa postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych²⁰) wykazało, że:

- w przypadku decyzji pozytywnych w aktach postępowań znajdowały się dokumenty potwierdzające status wnioskodawcy oraz realizację przez niego zadań określonych w art. 29 ust. 1 UoBiA;
- rodzaje broni określone w świadectwach broni oraz liczba ich egzemplarzy odpowiadały złożonym wnioskom;
- przed wydaniem pozwoleń każdorazowo dokonywano oceny magazynów broni;
- przyczyną odmowy wydania pozwolenia był w jednym przypadku brak przedstawienia przez wnioskującego dokumentacji potwierdzającej spełnianie właściwych warunków do prowadzenia działalności związanej z realizacją szkoleń na strzelnicy (decyzja prawomocna), a w drugim przypadku brak przedstawienia przez wnioskującego dokumentacji potwierdzającej prowadzenie działalności związanej z realizacją szkoleń, przy czym ww. decyzja była przedmiotem odwołania do organu II instancji, a po ponownym rozpatrzeniu sprawy wydano decyzję pozytywną;
- w każdym przypadku świadectwo broni wydano w drodze decyzji administracyjnej zawierającej informacje wymagane art. 12 ust. 1 UoBiA.

(akta kontroli str. 271-285)

1.5. Badanie (przeprowadzone na próbie 20 osób) w zakresie podejmowania przez KWP działań celem weryfikacji czy posiadacze pozwoleń na broń do celów ochrony osobistej/ochrony osób i mienia oraz dopuszczających do posiadania broni kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej spełnili obowiązek przedłożenia aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych wykazało, że w przypadku:

- czterech osób, które posiadały pozwolenie na broń w celu ochrony osobistej działania celem ww. weryfikacji, w tym zawiadomienie stron o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia pozwoleń na broń palną bojową w związku z nieprzedstawieniem aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych, o których mowa w art. 15 ust. 4 UoBiA, podjęto w toku kontroli NIK, tj. po upływie od 583 do 1.120 dni od daty ważności badań lekarskich i psychologicznych, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 5;
- trzech osób, które posiadały dopuszczenie do posiadania broni działania celem ww. weryfikacji, w tym zawiadomienie stron o wszczęciu postępowania w sprawie skreślenia z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej w związku z nieprzedstawieniem aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych stwierdzających posiadanie zdolności fizycznej i psychicznej do wykonywania zadań pracowników ochrony fizycznej, podjęto w toku kontroli NIK, tj. po upływie od 703 do 1.194 dni od daty ważności badań lekarskich i psychologicznych, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 5;
- w przypadku pozostałych 13 osób wybranych do badania zapisy w KSIP (rejestr *Broń*) dotyczące obowiązku przedłożenia orzeczeń lekarskich

¹⁹ Tj. po jednym świadectwie broni w celu wewnętrznych służb ochrony, w celu ochrony osób i mienia, dla podmiotu realizującego filmy i inne przedsięwzięcia artystyczne, dla podmiotu prowadzącego strzelnicę oraz dla podmiotu realizującego ćwiczenia strzeleckie.

²⁰ Tj. w celach szkoleniowych dla podmiotów prowadzących strzelnice.

i psychologicznych były nieaktualne, co szerzej opisano dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* obszaru III, pkt 1.

(akta kontroli str. 286-287, 497-504)

1.6. W okresie objętym kontrolą ujawniono:

- w 32 przypadkach – okoliczności dostatecznie uzasadniające podejrzenie, iż osoba posiadająca pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA – we wszystkich przypadkach zobowiązano strony do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym;
- w siedmiu przypadkach – okoliczności wskazane w art. 19a ust. 1 UoBiA, tj. wszczęcie procedury „Niebieskie karty”, w tym w trzech z nich wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania – we wszystkich przypadkach zobowiązano strony do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym.

(akta kontroli str. 79-80, 288)

Badanie przeprowadzone na próbie 10 osób zobowiązanych przez KWP do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym i przedstawienia wydanych orzeczeń wykazało, że:

- zobowiązanie do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym następowało niezwłocznie (nie później niż 14 dni) po ujawnieniu okoliczności stanowiących podstawę tego zobowiązania, tj. wszczęcia procedury „Niebieskie karty” (cztery osoby), wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania się (trzy osoby) oraz okoliczności dostatecznie uzasadniających podejrzenie, iż osoba należała do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA (trzy osoby);
- trzy z ww. osób nie poddały się badaniom, a nieprzedstawienie aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych było każdorazowo podstawą wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń, a w konsekwencji jego cofnięcia;
- w pozostałych siedmiu przypadkach, po dostarczeniu pozytywnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych, KWP skorzystał z uprawnienia określonego w art. 15h ust. 2 UoBiA niezwłocznie wnosząc odwołanie od przedłożonych orzeczeń lekarskich i psychologicznych (w przypadku pięciu osób w wyniku badań w trybie odwołania wydano orzeczenia negatywne – opis w pkt 1.7., dwie osoby nie poddały się badaniom w trybie odwołania, natomiast w jednym przypadku sprawa pozostawała w toku).

(akta kontroli str. 289-322)

1.7. Badanie przeprowadzone na próbie pięciu osób, które zostały zobowiązane przez KWP do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym i uzyskały negatywne orzeczenia (w trybie odwołania) wykazało, że:

- wszczęcie postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń następowało niezwłocznie po uzyskaniu informacji, iż osoby poddane badaniom należą do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA;
- decyzje cofające pozwolenie na broń każdorazowo wydano z zachowaniem zasad określonych w Kpa;
- w trzech przypadkach od decyzji wniesiono odwołanie, przy czym we wszystkich trzech sprawach organ II instancji utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

(akta kontroli str. 289-322)

1.8. W okresie objętym kontrolą w KWP:

- w 72 przypadkach ujawniono okoliczności skutkujące obowiązkiem cofnięcia pozwolenia na broń, w tym: 62 osoby należały do wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 6 lit. a UoBiA (skazane za przestępstwo umyślne lub skarbowe), dziewięć osób należało do wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 (z zaburzeniami psychicznymi i/lub psychologicznymi i/lub uzależnione) oraz jedna osoba, która nosiła posiadaną broń po spożyciu niedozwolonych substancji;
- w 19 przypadkach ujawniono okoliczności skutkujące obowiązkiem cofnięcia dopuszczenia do posiadania broni, w tym: 16 osób należało do wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 6 lit. a UoBiA (skazane za przestępstwo umyślne lub skarbowe), a trzy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 (z zaburzeniami psychicznymi i/lub psychologicznymi i/lub uzależnione).

(akta kontroli str. 75-78)

Badanie przeprowadzone na próbie pięciu osób, wobec których ujawniono okoliczności stanowiące podstawę do obligatoryjnego cofnięcia pozwolenia na broń (inne niż negatywne orzeczenia), wykazało, że:

- wszczęcie postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń następowało niezwłocznie po uzyskaniu tych informacji, tj. skazaniu prawomocnym orzeczeniem sądu za przestępstwa (cztery osoby) oraz noszeniu broni będąc po użyciu alkoholu (jedna osoba);
- decyzje cofające pozwolenie na broń każdorazowo wydano z zachowaniem zasad określonych w Kpa.

(akta kontroli str. 289-322)

1.9. W okresie objętym kontrolą w przypadku osób, które nie poddały się badaniom lekarskim i psychologicznym, posiadających:

- pozwolenie na broń do celu ochrony osobistej (badania raz na pięć lat), pomimo braku obowiązku, KWP każdorazowo wszczyniała postępowanie w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń (opis w pkt 1.5.);
- pozwolenie na broń zobowiązanych do tych badań na podstawie art. 15 ust. 5 UoBiA (w związku z ujawnieniem okoliczności dostatecznie uzasadniających podejrzenie, iż należą one do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA), cofano pozwolenie na broń (opis w pkt 1.6.);
- pozwolenie na broń zobowiązanych do tych badań na podstawie art. 19a ust. 4 UoBiA (osoby wobec których ujawniono okoliczności wskazane w art. 19a ust. 1 UoBiA, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, zatrzymanie tej osoby w związku ze stosowaniem przez nią przemocy domowej, wydania wobec tej osoby określonych sądowych nakazów/zakazów) cofano pozwolenie na broń (opis w pkt 1.6.).

(akta kontroli str. 79-80, 286-322, 497-504)

1.10. W przypadku ujawnienia innych okoliczności umożliwiających cofnięcie pozwolenia (trzy przypadki, w których ujawniono nieprzestrzeganie zasad przechowywania, noszenia oraz ewidencji broni i amunicji) w KWP stosowano jednolitą praktykę, tj. każdorazowo wszczynano postępowanie w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń, a w konsekwencji cofano pozwolenie.

(akta kontroli str. 75)

1.11. Badanie 15 postępowań zakończonych cofnięciem pozwolenia na broń wykazało, że we wszystkich przypadkach podjęto skuteczne działania celem

wyegzekwowania obowiązku zwrotu dokumentów potwierdzających posiadanie broni przez te osoby.

(akta kontroli str. 289-322)

1.12. W okresie objętym kontrolą KWP otrzymywała skierowane przez:

- zarządy okręgowe Polskiego Związku Łowieckiego²¹ – po podjęciu uchwały zarządu w sprawie skreślenia wskazanych osób z rejestru członków PZŁ – zbiorcze informacje dotyczące utraty/ustania członkostwa;
- zarządy stowarzyszeń strzeleckich – sporadyczne, jednostkowe informacje o utracie członkostwa.

Pomimo iż obie ww. organizacje nie realizowały obowiązku corocznego składania aktualnych wykazów członków uprawiających łowiectwo lub strzelectwo z użyciem własnej broni (art. 27 ust. 5 UoBiA) KWP nie podejmowała żadnych działań celem wyegzekwowania realizacji tego obowiązku, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 6.

(akta kontroli str. 232-324, 489-495)

Informacje składane przez zarządy okręgowe PZŁ oraz zarządy stowarzyszeń strzeleckich²² o wykluczeniu członków z ww. organizacji wykorzystywano w KWP m.in. celem wszczęcia procedury cofnięcia pozwolenia na broń na podstawie art. 18 ust. 4 UoBiA²³. Badanie przeprowadzone na próbie ośmiu osób wybranych z informacji przekazanych przez PZŁ (cztery osoby) oraz przez stowarzyszenia strzeleckie (cztery osoby) wykazało, że w przypadku powzięcia informacji o utracie:

- członkostwa w PZŁ – każdorazowo wszczęto (w terminie do 14 dni od powzięcia informacji) postępowanie w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń z uwagi na ustanie okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę do wydania pozwolenia (art. 18 ust. 4 UoBiA), a w konsekwencji wydano (w terminie do 1,5 miesiąca) decyzję cofającą pozwolenie na broń palną myśliwską do celów łowieckich;
- członkostwa w stowarzyszeniu strzeleckim – w żadnym przypadku nie wszczęto postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń z uwagi na ustanie okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę do wydania pozwolenia, natomiast:
 - w jednym przypadku – wezwano stronę do przedłożenia dokumentów potwierdzających członkostwo w stowarzyszeniu oraz ważnej licencji zawodniczej, a po otrzymaniu wymaganych dokumentów zakończono postępowanie;
 - w trzech przypadkach – wezwano do przedłożenia jedynie dokumentów potwierdzających członkostwo w innym stowarzyszeniu, a po otrzymaniu ww. dokumentów zakończono postępowania. Nie wezwano natomiast do przedłożenia ważnej licencji zawodniczej, celem weryfikacji

²¹ Dalej: PZŁ.

²² Analizą objęto informacje, które wpłynęły do WPA w I kwartale 2023 r. oraz II kwartale 2024 r.

²³ Właściwy organ Policji może cofnąć pozwolenie na broń, jeżeli ustały okoliczności faktyczne, które stanowiły podstawę do jego wydania.

czy istnieją wszystkie trzy okoliczności faktyczne stanowiące podstawę²⁴ wydania pozwolenia.

Powyższe, tj. brak jednolitej praktyki w zakresie weryfikacji czy istnieją wszystkie trzy okoliczności faktyczne stanowiące podstawę wydania pozwolenia na broń do celów sportowych (tj. w tych przypadkach dotyczące posiadania ważnej licencji zawodniczej), mimo iż ustanie jednej z nich może stanowić podstawę do cofnięcia pozwolenia na broń na podstawie art. 18 ust. 4 UoBiA opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 7.

(akta kontroli str. 323-342, 513-519)

1.13. W 47 przypadkach od decyzji KWP (odmawiających wydania pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni lub cofających te pozwolenia/dopuszczenia) osoby uprawnione wniosły terminowo odwołania²⁵, w związku z którymi organ II instancji:

- utrzymał zaskarżone decyzje w mocy – 31 przypadki (66%);
- uchylił zaskarżone decyzje – 13 przypadków (28%), w tym w 10 zwrócił sprawy do ponownego rozpatrzenia przez KWP;
- trzy sprawy (6%) pozostawały w toku postępowania odwoławczego.

(akta kontroli str. 343-344)

Badanie 64 postępowań²⁶ w zakresie przestrzegania przepisów Kpa, w tym prawidłowości i terminowości ich przeprowadzenia wykazało, że:

- we wszystkich przypadkach, postępowanie zakończono wydaniem decyzji zawierającej elementy wymagane art. 107 Kpa,
- w 37 przypadkach stronie zapewniono czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwiono jej wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, natomiast w pozostałych 27 przypadkach nie dopełniono obowiązków w powyższym zakresie, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 8;
- w 54 przypadkach postępowania były prowadzone terminowo, tj. organ wydał decyzję w terminach przewidzianych w Kpa (nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania), a w przypadku niezakończono sprawy w terminie, zawiadamiał stronę podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (art. 36 Kpa). W pozostałych 10 przypadkach nie zrealizowano obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 36 Kpa, pomimo niezakończono sprawy w terminie wyznaczonym przez KWP na podstawie art. 36 § 1 Kpa, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 8;
- wszystkie decyzje zakończone wydaniem pozwolenia na broń, zawierały informacje wymagane art. 12 ust. 1 UoBiA.

(akta kontroli str. 105-227, 271-285, 289-322, 513-519)

²⁴ Za ważną przyczynę wydania pozwolenia na broń do celów sportowych, zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 3 UoBiA, uważa się w szczególności: udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim, posiadanie patentu strzeleckiego oraz ważnej licencji zawodniczej.

²⁵ W pozostałych czterech przypadkach został uchybiony termin na wniesienie odwołania.

²⁶ W tym: 27 postępowań zakończonych wydaniem pozwolenia na broń/dopuszczeniem do posiadania broni, siedem postępowań zakończonych wydaniem świadectwa broni, 15 postępowań zakończonych odmową wydania pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni oraz 15 postępowań zakończonych cofnięciem pozwolenia na broń.

1.14. W latach 2022-2024 KWP wydała łącznie 250 Europejskich kart broni palnej (tj. odpowiednio 83 i 87 i 80).

(akta kontroli str. 345)

1.15. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 28 marca 2025 r. KWP złożyła łącznie 75 odwołań od orzeczeń lekarskich i/lub psychologicznych (przedłożonych przez wnioskodawców) wskazujących, iż wnioskodawcy nie należą do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA.

Spośród 55 odwołań rozpatrzonych²⁷, w 37 przypadkach organ II instancji orzekł, iż wnioskodawcy należą do osób wskazanych w tym przepisie (67%), a w 18 potwierdził orzeczenie wydane w I instancji (33%).

Wśród najczęstszych przyczyn odwołań od orzeczeń lekarskich/psychologicznych wskazano prowadzenie pojazdów mechanicznych pod wpływem niedozwolonych substancji oraz podejrzenie uzależnienia od alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

(akta kontroli str. 82)

1.16. W okresie objętym kontrolą do KWP wpłynęły łącznie trzy skargi dotyczące przedmiotu kontroli (wszystkie w 2023 r.) i wszystkie pochodziły od jednej osoby fizycznej w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie wydania pozwolenia na broń palną oraz dopuszczenia do posiadania broni. Ww. skargi zostały rozpatrzone w toku prowadzonych postępowań administracyjnych (art. 234 pkt 1 Kpa), terminowo (art. 237 Kpa), a zawiadomienia o sposobie załatwienia skarg zawierały wszystkie niezbędne elementy (art. 238 Kpa).

W przypadku potwierdzenia zarzutów podnoszonych przez skarżącego, tj. dotyczących niepoprawnych danych adresowych w dokumentach²⁸ oraz braku przedłużenia terminu postępowania administracyjnego i nieprzekazania decyzji administracyjnej²⁹, polecono ówczesnemu Naczelnikowi WPA odpowiednio zwiększenie nadzoru nad realizacją zadań przez podległych pracowników oraz zwiększenie nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi i przeprowadzenie rozmowy instruktazowej z podległym funkcjonariuszem odpowiedzialnym za uchybienia.

(akta kontroli str. 347-348)

1.17. Kwestie związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej nie były w okresie objętym kontrolą przedmiotem audytu wewnętrznego. Natomiast w ramach wykonywania zadań z zakresu kontroli zarządczej:

- w składanych za lata 2022-2024 oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej, ówczesny Naczelnik WPA zapewnił (w oparciu m.in. o ocenę własną i informacje dostępne z monitoringu realizacji celów i zadań), iż w kierowanej przez niego komórce organizacyjnej w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. W latach 2022-2024 obszar dotyczący reglamentacji dostępu do broni palnej nie był przedmiotem oceny poziomu ryzyka;

²⁷ W pozostałych 20 przypadkach strona nie stawiała się na badania w trybie odwoławczym.

²⁸ Skarga z 7 kwietnia 2023 r.

²⁹ Skarga z 26 czerwca 2023 r.

- w toku kontroli NIK³⁰, wśród zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej, obecny Naczelnik WPA w *Arkuszu analizy ryzyka*³¹ wskazał zdarzenia z wyszczególnionymi czynnikami ryzyka, tj. m.in. w przypadku:
 - podejmowania kontroli specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych – brak możliwości przeprowadzenia kontroli (z uwagi m.in. na nieodbieranie przez przedsiębiorców zawiadomień o kontroli oraz przenoszenie działalności na teren innego województwa), brak jednolitego przyjętego do stosowania protokołu kontroli, możliwość wystąpienia sytuacji korupcyjnych;
 - prowadzenia postępowań administracyjnych – spadek efektywności, jakości i terminowości prowadzonych postępowań wynikający ze zbyt dużej liczby prowadzonych spraw, możliwość wystąpienia sytuacji korupcyjnych;
 - organizowania i przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni – możliwość wystąpienia sytuacji korupcyjnych;
 - przyjmowania interesantów w WPA - możliwość wystąpienia sytuacji niebezpiecznych.

(akta kontroli str. 391-403)

Realizacja zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej przez KWP była przedmiotem kontroli:

- zewnętrznej przeprowadzonej na przełomie roku 2021 i 2022 przez Wojewodę Lubuskiego³² w obszarze przestrzegania przepisów UoBiA – wydawanie, cofanie pozwoleń na broń, rejestracja broni oraz dysponowanie bronią i amunicją³³ – przy czym Wojewoda Lubuski nie stwierdził nieprawidłowości;
- wewnętrznej przeprowadzonej w okresie od 16 października 2023 r. do 12 stycznia 2024 r. w obszarze zasadności przyjmowania broni i amunicji do depozytu, dokumentowania deponowania broni i amunicji, prawidłowości pobierania i ustalania należności Skarbu Państwa z tytułu deponowania broni i amunicji oraz obiegu dokumentacji związanej z windykacją tych należności³⁴ – WPA w objętym kontrolą zakresie, zgodnie z przyjętymi miernikami oraz ocenami obszarów istotnych, został oceniony negatywnie (sposób realizacji zaleceń sformułowanych po przeprowadzeniu ww. kontroli opisano w pkt 2.7. wystąpienia).

(akta kontroli str. 346-390)

1.18. Wśród trudności w związku z realizacją zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wielkopolskim³⁵ wskazał:

³⁰ Tj. 24 lutego 2025 r.

³¹ Wg wzoru określonego w załączniku nr 6 do zarządzenia nr 37 Komendanta Głównego Policji zmieniającego zarządzenie w sprawie planowania strategicznego oraz systemu kontroli zarządczej.

³² Wystąpienie pokontrolne NK-II.1611.4.2021 z 13 czerwca 2022 r.

³³ Kontrolą objęto lata 2019-2020, a analizie poddano procedurę wydawania pozwoleń na broń, deponowanie jednostek broni w depozycie oraz naliczanie i pobieranie opłat związanych z deponowaniem broni i amunicji.

³⁴ Badaniem objęto 50 spraw wyłonionych metodą losową z wszystkich 313 czynnych depozytów na dzień 21 września 2023 r.

³⁵ Sprawujący bezpośredni nadzór nad realizacją zadań przez WPA.

- konieczność podjęcia w trybie pilnym działań w celu włączenia broni tzw. czarnoprochowej – broni palnej rozdzielnego ładowania wytworzonej przed 1885 r. oraz replik tej broni, do katalogu broni na którą wymagane jest pozwolenie (z uwagi na zdarzenia z użyciem tej broni ze skutkiem śmiertelnym);
- brak ustawowych kryteriów w zakresie liczby egzemplarzy broni przyznawanej w pozwoleniu na broń;
- kwestię braku możliwości weryfikacji podmiotów/osób uprawnionych do przeprowadzania egzaminów (w zakresie broni sportowej oraz w zakresie broni myśliwskiej).

(akta kontroli str. 404-405)

Ponadto w WPA wskazano na bieżące utrudnienia przy realizacji zadań związanych z obszarem objętym kontrolą, w tym:

- konieczność zapewnienia prawidłowego wykonywania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym³⁶, polegających na wprowadzaniu danych do SRB, przy całkowitej bierności przedsiębiorców uprawnionych do obrotu bronią, którzy zgodnie z art. 107 ust. 1 pkt 1-3 i 5 ww. ustawy winni zakładać profile broni w SRB, m.in. w przypadku jej nabycia, wytworzenia lub remontu;
- ryzyko nieuwzględnienia wiedzy, którą na podstawie poprzednio prowadzonych spraw, organ Policji winien dysponować niejako z urzędu, z uwagi na uregulowania zarządzenia nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji³⁷, zgodnie z którymi dane na temat osób posiadających pozwolenie na broń lub dopuszczenie do niej, jak również tych, które ubiegają się o ich wydanie winny zostać niezwłocznie usunięte w sytuacji, gdy zapadła ostateczna decyzja w zakresie cofnięcia lub odmowy wydania uprawnienia (§ 110 ww. zarządzenia). *Powyższe prowadzi do utraty „historii” wymienionych osób, a co jest istotne, w szczególności na temat tych, względem których wydane rozstrzygnięcia odnosiły się do stanowienia przez nie zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego (art. 15 ust. 1 pkt 6 oraz art. 10 UoBiA) lub u których wystąpiły przesłanki natury zdrowotnej wykluczające możliwość dysponowania bronią (w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA);*
- brak możliwości wprowadzania do rejestru „Broń” (z uwagi na obecny kształt przepisu art. 27 ust. 2 UoBiA) negatywnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych, przekazywanych do KWP zgodnie z art. 15 ust. 5 UoBiA. *Nadto rzeczony wgląd dotyczy orzeczeń przekazanych Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Gorzowie Wielkopolskim, natomiast brak jest wiedzy na temat tych, które zostały przekazane innym właściwym organom Policji;*
- dysfunkcja w zakresie reglamentacji broni względem osób posiadających na nią pozwolenie, wobec których prowadzone jest postępowanie karne, w tym z oskarżenia prywatnego, bez udziału Policji. *Podkreślenia wymaga, iż rzeczony uprawnienie winno zostać obligatoryjnie cofnięte osobie skazanej za przestępstwo wymienione w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA. Zatem informacje o okolicznościach i kolejnych etapach procesu karnego są kluczowe, gdzie inicjacją do monitorowania postępu sprawy są dane wywodzące się z Krajowego*

³⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1743.

³⁷ Dz. Urz. KGP z 2019 r., poz. 114 ze zm.

Systemu Informacyjnego Policji, przekazywane w formie pisemnej i wskazujące, iż osobie posiadającej dostęp do broni przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa. Niemniej jednak dotyczy to sytuacji, gdy jednym z uczestników postępowania przygotowawczego jest Policja. Poza wymienionym przypadkiem dane na temat prowadzonych spraw karych uzyskiwane są na zasadzie spontaniczności od innych organów śledczych (np. prokuratura, Straż Graniczna, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Krajowa Administracja Skarbowa) lub sądowych, gdyż nie są one zobligowane do ich przekazywania. Informacje w powyższym zakresie otrzymywane są również w wyniku powiadomień osób trzecich;

- systematycznie rosnące obciążenie WPA czynnościami o charakterze kancelaryjnym/administracyjnym z uwagi na rosnące zainteresowanie bronią. *Na koniec ubiegłego roku suma korespondencji przychodzącej jak i wychodzącej oscylowała wokół 34 tys., gdzie przeważająca jej liczba odnosiła się do zagadnień związanych z kontrolowanym obszarem. [...] obsadzenie jednego z dwóch otrzymanych w ostatnim okresie etatów policyjnych pozwoliło na uzyskanie płynności pomiędzy koniecznością prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiocie wydawania i cofania uprawnień oraz spraw bezpośrednio z tym związanych [...], a realizacją nowego obowiązku polegającego na wprowadzaniu do SRB zaświadczeń uprawniających do nabycia broni. [...] W kwestii etatowości nie można także pominąć, iż prowadzone są prace nad zmianą przepisów względem broni czarnoprochowej, gdzie planowane jest jej objęcie ustawową reglamentacją. Zatem obowiązek respektowania znowelizowanych uregulowań zrodzi konieczność prowadzenia kolejnych postępowań z przedmiotowego zakresu, wraz z wszystkimi czynnościami o charakterze pobocznym, co przełoży się na kolejne obciążenie zadaniami. Dlatego też przed ewentualną nowelizacją przepisów winno nastąpić dodatkowe wzmocnienie etatowe, aby zapobiec nieprawidłowościom w procesie reglamentacji broni, a nawet swoistego rodzaju niewydolności przy wykonywaniu zdań wynikających z UoBiA.*

(akta kontroli str. 406-409)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku dwóch postępowań w sprawie wydania odpowiednio pozwolenia na broń (6% objętych badaniem) i dopuszczenia do posiadania broni (10% objętych badaniem) przed wydaniem decyzji pozytywnych nie ustalano w sposób rzetelny czy wnioskodawca nie został skazany za przestępstwa określone w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA³⁸. Powyższe dotyczyło wydanego:
 - pozwolenia na broń palną myśliwską³⁹ – sprawdzenia dokonano jedynie w kartotece karnej KRK, podczas gdy wnioskodawca był cudzoziemcem⁴⁰
 - brak wymaganej weryfikacji w Europejskim Systemie Informacji o Rejestrach Karnych ECRIS, który pozwala na dostęp do danych o skazaniach w innych krajach;

³⁸ Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA pozwolenia na broń nie wydaje się osobom skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo przeciwko zdrowiu i życiu oraz przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia

³⁹ Decyzja nr PA-B.642.11212ZG.M.2022/LK z 6 września 2022 r. – pozwolenie na broń palna myśliwską w ilości dziewięciu egzemplarzy do celów łowieckich.

⁴⁰ Obywatel Belgii.

- dopuszczenia do posiadania broni palnej bojowej⁴¹ ustalenia dokonano na podstawie kartoteki karnej KRK wystawionej 14 miesięcy przed wydaniem decyzji⁴² – brak aktualnego zapytania o udzielenie informacji o osobie.

(akta kontroli str. 116-119, 200-202, 263-265, 513-519)

Były Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

Kierownik Sekcji ds. Pozwoleń na broń (dalej: *kierownik*) wyjaśnił, że: *Częste były przypadki, że w ramach zapytania o udzielenie informacji o osobie z KRK otrzymywaliśmy informacje o skazaniach poza granicami naszego kraju, ale faktycznie dotyczyło to obywateli Polski. W tym jednostkowym przypadku umknęło naszej uwadze, że kartoteka karna KRK może być niewystarczająca z uwagi na zagraniczne obywatelstwo wnioskodawcy. Również w przypadku nieaktualnej kartoteki karnej KRK było to spowodowane przeoczeniem. W ramach nadzoru, pełnionego przeze mnie po objęciu stanowiska kierownika Sekcji ds. Pozwoleń na broń zwrócę szczególną uwagę na rzetelną weryfikację w powyższym zakresie.*

(akta kontroli str. 514)

2. W trzech przypadkach (11% objętych badaniem) wydanie decyzji pozytywnych nie zostało poprzedzone rzetelną weryfikacją czy wnioskodawca nie stanowił zagrożenia dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego. Powyższe dotyczy:

- dwóch postępowań, w przypadku których nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego ani w żaden inny sposób nie zweryfikowano czy wnioskodawca nie stanowi zagrożenia, a postępowanie zakończono wydaniem odpowiednio pozwolenia na broń palną sportową⁴³ oraz dopuszczenia do posiadania broni palnej bojowej⁴⁴;
- jednego postępowania w toku którego ustalono⁴⁵, iż wnioskodawca nie posiadał dobrej opinii w środowisku lokalnym i jest postrzegany jako osoba konfliktowa, a mimo powyższego postępowanie zakończono wydaniem pozwolenia na broń palną sportową⁴⁶.

(akta kontroli str. 105-174, 252-253, 513-519)

Były Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

⁴¹ Decyzja PA-B.642.74.WITD.2025/MZ z 28 stycznia 2025 r. – dopuszczenie do posiadania broni palnej w postaci pistoletów lub rewolwerów centralnego zapłonu o kalibrze do 12 mm.

⁴² Informacja z KRK z 30 listopada 2023 r.

⁴³ Decyzja nr PA-B.642.408ZG.Szkol.2022/LK z 21 listopada 2022 r. – pozwolenie na broń palną sportową w ilości 15 egzemplarzy w celu szkoleniowym.

⁴⁴ Decyzja PA-B.642.11096ZG.D.2022/ŁB z dnia 26 kwietnia 2022 r. – dopuszczenie do posiadania broni palnej bojowej w postaci pistoletów lub rewolwerów centralnego zapłonu, przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA, strzelb gładkolufowych, karabinków samoczynnych o kalibrze od 5,45 mm do 7,62 mm strzelb powtarzalnych o kalibrze wagomiarowym 12, broni palnej centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 12 mm, broni palnej gazowej lub alarmowej, pistoletów sygnałowych, broni palnej bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm).

⁴⁵ Opinia sporządzona na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego 13 grudnia 2023 r.

⁴⁶ Decyzja nr PA-B.642.11941.ZG.S.2023/MK z 18 listopada 2024 r. – pozwolenie na broń palną sportową w ilości 5 egzemplarzy w celu sportowym.

Kierownik wyjaśnił, że: *Powyższe mogło wynikać z przyjętej w latach ubiegłych praktyki nieprzeprowadzania wywiadów środowiskowych w przypadku funkcjonariuszy, zwłaszcza funkcjonariuszy Policji. Przyjmowano założenie, iż funkcjonariusz z racji wykonywanych zadań jest osobą o nieposzlakowanej opinii. Niemniej jednak od 2023 r. przestrzegamy każdorazowo by sprawdzenie w powyższym zakresie dotyczyło każdego wnioskodawcy, również funkcjonariuszy. W przypadku sprawy, w której wnioskodawca nie był funkcjonariuszem zawnioskowano do jednostki Policji o sporządzenie o nim opinii jak i przeprowadzenia kontroli warunków przechowywania broni. W odpowiedzi uzyskano jedynie wynik zawnioskowanej kontroli. Wydanie decyzji pomimo braku wywiadu środowiskowego wynikało z przeoczenia. należy przy tym wskazać iż osoba ta dysponowała wówczas trzema pozwoleniami na broń i dopuszczeniem do posiadania broni, gdzie w ramach wcześniejszych postępowań uzyskiwano na jej temat pozytywne opinie z miejsca zamieszkania. Od czasu uzyskania pierwszego uprawnienia w 1998 r. do czasu wydania badanego pozwolenia nie wpłynęły do organu informacje świadczące, iż wnioskodawca mógłby stanowić zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego. Odnośnie przypadku, w którym z informacji po przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym wynikało, iż wnioskodawca nie cieszy się dobrą opinią i jest postrzegany jako osoba konfliktowa, uchybieniem było poprzestanie na jednym rozeznaniu w środowisku lokalnym, według mnie należało przeprowadzić poszerzony wywiad środowiskowy i taką praktykę będę rekomendował podległym pracownikom.*

(akta kontroli str. 514-515)

3. W przypadku czterech postępowań (tj. dwóch w sprawie pozwolenia na broń oraz dwóch w sprawie dopuszczenia do posiadania broni) zastosowano zwolnienie z egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią, pomimo iż w aktach sprawy nie zgromadzono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie go przez podmiot uprawniony/prawo do ustawowego zwolnienia. Powyższe dotyczyło:
- pozwolenia na broń palną bojową do celu ochrony osobistej⁴⁷ – zaakceptowano przedłożone przez wnioskodawcę zaświadczenie wydane przez Biuro Lubuskiego Zarządu Wojewódzkiego LOK w Gorzowie Wielkopolskim oraz zaświadczenie Komendanta Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej, iż funkcjonariusz posiada przyznaną broń służbową (bez wskazania rodzaju przydzielonej broni);
 - pozwolenia na broń palną bojową do celów ochrony osobistej⁴⁸ – zaakceptowano przedłożone przez wnioskodawcę zaświadczenie dyrektora izby administracji skarbowej, iż wnioskodawca jest funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej, przy czym w ww. zaświadczeniu brak jakiegokolwiek potwierdzenia, iż wnioskodawca odbył przeszkolenie i zdał egzamin na broń palną objętą wnioskiem na podstawie odrębnych przepisów, co mogłoby stanowić podstawę do zwolnienia z egzaminu (art. 16 ust. 2 UoBiA);

⁴⁷ Decyzja nr PA-B.642.9699ZG.OF.2023/MZ z dnia 10 października 2023 r. pozwolenie na broń palną bojową w postaci pistoletów i rewolwerów centralnego zapłonu o kalibrze od 6 mm do 12 mm w ilości jednego egzemplarza.

⁴⁸ Decyzja nr PA-B.642.13040ZG.OCH.2024/LK z 1 marca 2024 r. – pozwolenie na broń palną bojową do celu ochrony osobistej w ilości jednego egzemplarza.

- dopuszczenia do posiadania broni palnej⁴⁹ – zaakceptowano przedłożone przez wnioskodawcę zaświadczenie dyrektora zakładu karnego, iż strona jest funkcjonariuszem Służby Więziennej i odbył przeszkolenie strzeleckie, przy czym szkolenie strzeleckie w Służbie Więziennej⁵⁰ obejmuje jedynie szkolenie teoretyczne, ćwiczenia bezstrzałowe, strzelania z broni palnej, rzuty, w szczególności chemicznymi środkami obojętnymi i petardami, treningi strzeleckie (brak jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego zdany egzamin);
- dopuszczenia do posiadania broni⁵¹ – zwolnienia z egzaminu dokonano na podstawie zaświadczenia Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej potwierdzającego, iż wnioskodawca jest żołnierzem zawodowym oraz został przeszkolony/zdał egzamin z rodzajów broni odpowiadającym oznaczeniom literowym A, C, E, K, przy czym wydane dopuszczenie do posiadania broni obejmowało także rodzaje broni odpowiadające oznaczeniom literowym B, G, H, I, J, N.

(akta kontroli str. 105-174, 198-221, 513-519)

Był Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

Kierownik wyjaśnił, że: *We wszystkich ww. przypadkach wnioskodawcy byli funkcjonariuszami służb mundurowych wymienionych w art. 16 ust. 2 UoBiA, co pozwalało na zastosowanie względem nich zwolnienia z egzaminu z broni objętej wnioskiem, jeżeli zdali egzamin z tej broni na podstawie odrębnych przepisów. Istotnym jest ugruntowane przez Wydział Nadzoru nad Specjalistycznymi Uzbrojonymi Formacjami Ochronnymi Biura Prewencji KGP stanowisko odnoszące się do konkretnego przypadku, tj. funkcjonariusza Policji, który był wnioskodawcą o jedno z uprawnień wynikających z UoBiA. Zgodnie z ww. stanowiskiem w przypadku gdy z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń występuje funkcjonariusz Policji należy dokonać ustaleń w jakim zakresie i z jakiego rodzaju broni palnej przeszedł on przeszkolenie w Policji. Jeżeli ubiega się o broń poza programem szkolenia policyjnego, ale posiada udokumentowane np. uprawnienia instruktorskie w zakresie takiego rodzaju broni, o który się ubiega nie ma żadnych przeszkód prawnych, aby został zwolniony z przedmiotowego egzaminu. Należy bowiem zauważyć, że z art. 16 ust. 2 nie wynika jakie odrębne przepisy miał na myśli ustawodawca. Nieuzasadnione wydaje się natomiast przyjęcie założenia, iż chodziło wyłącznie o przepisy resortowe (pismo z 16 maja 2016 r. ES-228/67/16/R stanowiące odpowiedź na wystąpienie Naczelnika WPA KWP w Katowicach). Powyższe utwierdziło nas w przekonaniu, iż można zwalniać funkcjonariuszy ubiegających się o pozwolenie/dopuszczenie z egzaminu, którzy przedłożyli wraz z wnioskiem np. dokumenty potwierdzające uzyskanie uprawnienia prowadzącego strzelanie (legitymacja prowadzącego strzelanie) na podstawie rozporządzenia MSWiA z dnia 15 marca 2000 r. w sprawie wzorcowego regulaminu strzelnic. Powyższe dotyczy dwóch spośród czterech ww. wnioskodawców (wydane dopuszczenia). W pozostałych dwóch przypadkach pozwolenie zostało wydane na broń palną bojową do celów ochrony osobistej, gdzie wnioskodawcy zostali zwolnieni z egzaminu, gdyż mieli przydzieloną broń służbową*

⁴⁹ Decyzja nr - PA-B.642.9948/ZG.D.2022/DP z 22 sierpnia 2022 r. – dopuszczenie do posiadania broni palnej boczno zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm.

⁵⁰ Zarządzenie nr 6 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w sprawie szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Służby Więziennej z dnia 5 lipca 2004 r. (Dz. Urz. CZSW Nr 3, poz. 5).

⁵¹ Decyzja nr B.642.11096ZG.D.2022/ŁB z 26 kwietnia 2022 r.

tego samego rodzaju. Oczywistym jest, iż każdy funkcjonariusz takiej służby przed przydzieleniem broni albo zdaje egzamin albo jest z niej przeszkolony, nie wymagaliśmy zatem aby w przedstawionym zaświadczeniu widniało literalnie, że osoba taka zdała egzamin.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż w piśmie z 10 lipca 2015 r., znak: ES-2859/15/MB wydanym przez ówczesnego Zastępcę Komendanta Głównego Policji, zobligowano wszystkich komendantów wojewódzkich Policji/Komendanta Stołecznego Policji do stosowania art. 16 ust. 2 UoBiA – w przypadku posiadania przez zainteresowaną osobę dokumentu potwierdzającego zdanie egzaminu z określonego rodzaju broni lub przeszkolenia zakończonego inną formą zaliczenia.

(akta kontroli str. 515-516, 533-534)

4. W dwóch postępowaniach wydano decyzje niezgodne z wnioskiem strony, w tym:

- wydano pozwolenie na broń⁵², które przekraczało żądanie wnioskodawcy, tj. pozwoleniem objęto broń palną sportową do celów sportowych, która to zgodnie z art. 10 ust. 4 pkt 4 UoBiA obejmuje broń palną bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm, centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 12 mm, gładkolufową oraz przystosowaną do strzelania wyłącznie przy pomocy prochu czarnego (dymnego), podczas gdy wnioskodawca nie wnosił o wydanie pozwolenia na broń palną przystosowaną do strzelania wyłącznie przy pomocy prochu czarnego (dymnego);
- wydano dopuszczenie do posiadania broni⁵³, w którym nie odniesiono się do żądania strony w zakresie dopuszczenia do posiadania broni maszynowej, a w konsekwencji wniosek strony do chwili obecnej nie został załatwiony w całości.

(akta kontroli str. 243-246, 269-270, 513-519)

Były Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

Kierownik wyjaśnił, że: Przyczyną powyższych nieprawidłowości było prawdopodobnie niepodpatrzenie. W pierwszym przypadku rozpatrzenie sprawy rzeczywiście przekraczało żądanie wnioskodawcy ale de facto spełniał on kryteria aby uzyskać pozwolenie na wszystkie rodzaje broni, które określono w decyzji. W drugim przypadku zgodnie ze zgromadzonym materiałem dowodowym w sprawie rzeczywiście w zakresie pistoletów maszynowych winna zostać wydana decyzja odmowna. Pomimo prawidłowego doręczenia strona nie wniosła odwołania od rozstrzygnięcia [...] Istotnym też jest, iż przyjętą decyzją strona nie uzyskała dopuszczenia do posiadania broni, do której nie mogła uzyskać dopuszczenia na podstawie przedstawionych dokumentów. Ze swojej strony deklaruje zwrócenie szczególnej uwagi na wskazane w toku kontroli nieprawidłowości w ramach sprawowanego przeze mnie nadzoru nad zadaniami związanymi z reglamentacją dostępu do broni palnej.

(akta kontroli str. 516-517)

5. Działania podejmowane przez KWP w związku z niedopełnieniem obowiązku przedstawienia orzeczeń lekarskich i psychologicznych przez

⁵² Decyzja PA-B.642.11584ZG.S.2023/ŁB z 17 kwietnia 2023 r.

⁵³ Decyzja PA-B.642.11096ZG.D.2022/ŁB z 26 kwietnia 2022 r.

posiadaczy pozwoleń/dopuszczeń (we wszystkich siedmiu ujawnionych przypadkach w badaniu) podjęto dopiero w toku kontroli NIK⁵⁴, tj. po upływie od daty ważności badań lekarskich i psychologicznych:

- od 583 do 1.120 dni w przypadku osób, które posiadały pozwolenie na broń w celu ochrony osobistej (cztery sprawy⁵⁵);
- od 703 do 1.194 dni w przypadku osób, które posiadały dopuszczenie do posiadania broni działania (trzy osoby⁵⁶).

(akta kontroli str. 286-287, 497-504)

Naczelnik WPA wyjaśnił, że: *Nawarstwienie spraw przyczyniło się do błędu [...] szeroko rozumiana ekonomika, nie pozwala w tut. WPA na to, aby wybranemu pracownikowi przydzielić wyłącznie zadania odnoszące się do weryfikacji orzeczeń, co mogłoby takim błędem zapobiec. Nie może bowiem zniknąć z pola widzenia, iż obserwowany jest coroczny wzrost liczby wszystkich wydawanych uprawnień z zakresu dostępu do broni, który przekłada się na wzrost ilości postępowań i czynności o charakterze administracyjnym, a to w konsekwencji na kolejne obciążenie pracą [...] weryfikacja polega wyłącznie na fizycznym, „ręcznym” sprawdzaniu akt, co zostało wypracowane wieloletnią, zaakceptowaną praktyką. Niemniej jednak taki sposób prowadzenia czynności w szczególności narażony jest na błąd czynnika ludzkiego [...] W omawianym obszarze sprawy podlegające weryfikacji zostały szczególnie nawarstwione przez okres epidemii. Po jego ustaniu przystąpiono do sukcesywnej weryfikacji, niemniej jednak sposób jej prowadzenia oraz wielość zjawiska doprowadziła do ustalonych nieprawidłowości [...].*

(akta kontroli str. 502-503)

6. Pomimo iż, zarówno PZŁ, jak i zarządy stowarzyszeń strzeleckich w latach objętych kontrolą nie realizowały obowiązku corocznego składania aktualnych wykazów członków uprawiających łowiectwo lub strzelectwo z użyciem własnej broni (art. 27 ust. 5 UoBiA), KWP nie podejmowała działań celem wyegzekwowania realizacji tego obowiązku przez ww. podmioty, co stanowiło działanie nierzetelne.

(akta kontroli str. 323-324, 489-495)

Komendant wyjaśnił, że *powyższe podyktowane jest brakiem uregulowania prawnego umożliwiającego takie działanie. W omawianej problematyce [...] występuje w obiegu tzw. luka prawna polegająca na tym, iż nie przewidziano konsekwencji za niedopełnienie ustawowego obowiązku. Niemniej jednak istotnym jest, iż powyższe nie powoduje ujemnych skutków dla procesu reglamentacji broni, bowiem przywołany przepis stanowi również, iż Polski Związek Łowiecki i zarządy stowarzyszeń strzeleckich winny przekazywać informacje na temat wykluczonych członków posiadających własną broń, co winno nastąpić w terminie 30 dni od dnia wykluczenia. Podkreślenia przy tym wymaga, iż informacje o takim charakterze są przekazywane, co skutkuje podejmowaniem przewidzianych „ustawą” czynności,*

⁵⁴ Tj. wysłano odpowiednio zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń palną bojową w związku z nieprzedstawieniem aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych o którym mowa w art. 15 ust. 4 UoBiA bądź zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie skreślenia z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej w związku z nieprzedstawieniem aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych stwierdzających posiadanie zdolności fizycznej i psychicznej do wykonywania zadań pracowników ochrony fizycznej.

⁵⁵ ID: 7281222284J - 583 dni, 9905198W - 779 dni, 9905574N - 990 dni, 9908876P - 1120 dni.

⁵⁶ ID: 1680069488D - 703 dni, 1660622745Y - 850 dni, 1629284122X - 1194 dni.

odnoszących się na przykład do ustalenia, czy względem posiadacza uprawnień nie ustała ważna przyczyna do posiadania broni.

NIK zwraca uwagę, że coroczne aktualne wykazy członków uprawiających łowiectwo lub strzelectwo z użyciem własnej broni są niezbędne do sprawowania rzetelnego nadzoru przez KWP nad posiadaniem broni. Otrzymywane od ww. podmiotów informacje o ustaniu członkostwa (opis w pkt 1.12.) miały w części charakter zbiorczy (informacje z PZŁ), a w części sporadyczny i indywidualny (informacje ze stowarzyszeń), nie można zatem przyjąć, że były rzetelne i przekazywane bez zbędnej zwłoki, podczas gdy działania KWP winny być podejmowane niezwłocznie (np. celem zabezpieczenia broni po osobie zmarłej).

(akta kontroli str. 495)

7. W przypadku powzięcia informacji o ustaniu członkostwa w stowarzyszeniu strzeleckim w trzech przypadkach⁵⁷ (spośród czterech objętych badaniem) wezwano posiadacza pozwolenia na broń jedynie do przedłożenia dokumentów potwierdzających członkostwo w innym stowarzyszeniu, a po otrzymaniu ww. dokumentów zakończono sprawę, podczas gdy do uzyskania pozwolenia na broń do celów sportowych, zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 3 UoBiA, warunkiem niezbędnym było także⁵⁸ posiadanie ważnej licencji zawodniczej.

(akta kontroli str. 325-327, 513-519)

Był Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

Kierownik wyjaśnił, że: *W przywołanych trzech przypadkach nie wyegzekwowano ważnej licencji zawodniczej z uwagi na to, iż ówczesny przełożony nie wymagał aby potwierdzać tą przesłankę, która warunkuje uzyskanie pozwolenia wychodząc z założenia, iż posiadacz pozwolenia, który jest członkiem stowarzyszenia strzeleckiego taką licencją winien posiadać. Na dzień dzisiejszy, gdy uzyskujemy informację o utracie członkostwa w klubie strzeleckim osoba taka jest zobowiązana do przedstawienia zarówno aktualnego zaświadczenia o członkostwie w innym stowarzyszeniu strzeleckim, jak i aktualnej licencji zezwalającej na uprawianie strzelectwa sportowego.*

(akta kontroli str. 513-514)

8. Spośród 64 postępowań administracyjnych objętych badaniem:
- w 27 zbadanych sprawach (42%) zakończonych wydaniem pozwolenia na broń/dopuszczeniem do posiadania broni nie zapewniono stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji nie umożliwiono jej wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, co stanowiło naruszenie art. 10, 79a i 81 Kpa;

⁵⁷ B-10254/GO, B-10251/GO, B-6860/GO.

⁵⁸ Poza przynależnością do klubu sportowego posiadającego licencję klubową PZSS oraz patentem strzeleckim.

- w 10 przypadkach⁵⁹ (16%) nie zrealizowano obowiązku informacyjnego⁶⁰ określonego w art. 36 Kpa, pomimo niezłatwienia sprawy w terminie wyznaczonym przez KWP na podstawie art. 36 § 1 Kpa⁶¹.

(akta kontroli str. 105-227, 289-322, 513-519)

Były Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

Kierownik wyjaśnił, że: *Odnosząc się do wymogu realizacji art. 10 Kpa, tj. przed wydaniem decyzji skierowania do strony pisma wskazującego na uprawnienie przysługujące jej z tego przepisu, przy pozytywnym rozpatrzeniu sprawy uznawano za zbędne, bowiem nie miało ono wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. W omawianych przypadkach wszystkie sprawy zostały rozstrzygnięte zgodnie z żądaniem strony i na podstawie dowodów, które przedstawiła. Zatem nie wydłużano czasu postępowania i kosztów jego prowadzenia, ponadto było to działanie na korzyść strony, w której interesie jest otrzymanie wnioskowanych uprawnień w jak najkrótszym czasie. Odnośnie braku realizacji obowiązku informacyjnego określonego w art. 36 § 1 Kpa i załatwienia spraw po terminie wyznaczonym przez KWP należy wskazać, iż rzecz dotyczy tylko decyzji negatywnych, tj. odmawiających pozwolenia/dopuszczenia bądź cofających pozwolenia. Na podstawie wypracowanej przez wiele lat praktyki w ostatnim dniu postępowania administracyjnego przy przyjęciu iż winno być zakończone negatywnie dla strony kierowano do niej pismo informujące o przysługujących jej w postępowaniu prawach, tj. wynikających z art. 10 Kpa obligatoryjnie w każdej sprawie, a w przypadku wszczętej na żądanie strony wynikających z art. 79a Kpa. W przedmiotowych pismach wyznaczono 7 lub 14 dni na zrealizowanie powyższych uprawnień, nie wyznaczając przy tym kolejnego terminu na zakończenie sprawy. W przypadku spraw o takim charakterze część z nich podlegała odwołaniu do organu II instancji, który przy swoich rozstrzygnięciach nie kwestionował takiego i sposobu prowadzenia spraw, zatem uznawano go za akceptowalny.*

NIK zwraca uwagę, iż zasada wyrażona w art. 10 Kpa ma charakter bezwzględny i niezależny od pozytywnej albo negatywnej dla strony decyzji.

(akta kontroli str. 518-519)

OCENA CZĄSTKOWA

W KWP każdorazowo dokonywano weryfikacji istnienia przesłanek uniemożliwiających wydanie pozwolenia na broń/dopuszczenie do posiadania broni oraz podstaw do wydania świadectwa broni, przy czym w badanym okresie stwierdzono przypadki niepełnej weryfikacji czy wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla siebie, porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz wydania decyzji w sprawie pozwolenia/dopuszczenia bez rzetelnej weryfikacji czy wnioskodawca nie został skazany za przestępstwa określone w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA. Ponadto stwierdzono wydanie decyzji niezgodnych z wnioskiem strony oraz z naruszeniem przepisów Kpa i UoBiA.

⁵⁹ Dot. sześciu decyzji odmawiających prawa do pozwolenia: PA-B.642.4959GO.ZG.M.2021/MMG, PA-B.642.11136ZG.K.2022/LK, PA-B.642.11070ZG.K.2022/LK, PA-B.642.11160ZG.M.2023/LK, PA-B.642.8363GO.OCH.2022/LK, PA-B.642.13106ZG.OCH.2024/LK, dwóch decyzji dopuszczających do posiadania broni: PA-B.642.13449ZG.D.2025/MZ, PA-B.642.73/WITD.2023/IS oraz dwóch cofających pozwolenie na broń PA-B.642.11001.ZG.M.2024/KS, PA-B.642.13364.ZG.K.2024/LK.

⁶⁰ Zawiadomienie strony o niezłatwieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki, nowym terminie załatwienia sprawy oraz o prawie do wniesienia ponaglenia.

⁶¹ Przekroczenie terminu wynosiło od 16 dni do 57 dni.

W KWP pomimo prowadzonych analiz pod kątem upływu ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych działania w celu zobowiązania tych osób do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym były podejmowane z opóźnieniem. W KWP nie podejmowano działań celem uzyskania informacji, czy nie ustały okoliczności faktyczne, które stanowiły podstawę wydania pozwolenia na broń, mimo że ustanie tych okoliczności może stanowić podstawę co cofnięcia pozwolenia na podstawie art. 18 ust. 4 UoBiA. Natomiast w przypadku ujawnienia obligatoryjnych przesłanek do cofnięcia pozwolenia/dopuszczenia każdorazowo niezwłocznie podejmowano działania mające na celu cofnięcie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni.

OBSZAR

2. Nadzór nad posiadaniem broni palnej.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Według stanu na 31 grudzień 2024 r. w KWP było ogółem:

- 22.355 jednostek broni zarejestrowanych przez posiadaczy pozwoleń⁶², w tym w latach 2022-2024 zarejestrowano odpowiednio 1.665 i 2.057 i 2.216 jednostek broni;
- 1.053 jednostek broni zarejestrowanych przez posiadaczy świadectw broni⁶³, w tym w latach 2022-2024 zarejestrowano odpowiednio 78 i 164 i 88 jednostek broni.

(akta kontroli str. 72-73)

2.2. Badanie⁶⁴ w zakresie zgodności rodzaju i liczby egzemplarzy nabywanej/posiadanej broni z wydanym pozwoleniem oraz realizacji obowiązków dotyczących rejestracji nabytej broni wykazało, że:

- we wszystkich przypadkach rodzaj i liczba egzemplarzy nabytej broni odpowiadała pozwoleniu na broń, a rejestracji tej broni dokonano na podstawie dowodu nabycia broni w terminie pięciu dni od dnia jej nabycia;
- w jednym przypadku posiadaczowi pozwolenia wydano zaświadczenie uprawniające do nabycia broni w szerszym zakresie niż zostało to określone w wydanej decyzji, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 1.

(akta kontroli str. 105-174, 266-267, 513-519)

2.3. W okresie objętym kontrolą ujawniono 29 przypadków skutkujących prawem oraz siedem przypadków skutkującym obowiązkiem odebrania broni. Badanie dokumentacji wszystkich siedmiu osób, którym została odebrana broń z przyczyn określonych w art. 19a ust. 1 UoBiA (z powodu wszczęcia procedury „Niebieskie karty”, w tym w trzech spośród siedmiu ww. przypadków także wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia mieszkania i zakazu zbliżania) wykazała, że odbiór broni nastąpił niezwłocznie po ujawnieniu okoliczności obligujących do odebrania tej broni.

(akta kontroli str. 79-80)

⁶² Tj. w celu ochrony osobistej – 372 jednostki, w celu ochrony osób i mienia – zero, w celu łowieckim 14.067, w celu sportowym – 3.968, kolekcjonerskim – 3.659, pamiątkowym – 77 i szkoleniowym – 212.

⁶³ Tj. dla wewnętrznych służb ochrony – 27 jednostek, ochrony osób i mienia (przedsiębiorcy koncesjonowani) – 87, podmioty prowadzące strzelnice – 335, szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia, podmiotu realizujące ćwiczenia strzeleckie, bądź kształcące w zawodzie pracownika ochrony – 566, podmioty realizujące filmy i inne przedsięwzięcia artystyczne – zero, podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej, ze względu na szczególne narażenie życia lub zdrowia – 38.

⁶⁴ Przeprowadzone w odniesieniu do broni nabytej na podstawie 10 wydanych pozwoleń.

2.4. Badanie przeprowadzone na próbie 10 osób posiadających broń, którym cofnięto pozwolenie na broń wykazało, że organ egzekwował realizację obowiązku terminowego zbycia/złożenia broni do depozytu.

(akta kontroli str. 289-322)

2.5. W KWP zapewniono możliwość deponowania broni, w tym zorganizowano miejsce do obsługi interesantów i przyjmowania broni.

Ogłędziny w zakresie miejsca i sposobu przyjmowania broni⁶⁵ wykazały, że:

- w holu będącym w dyspozycji WPA, do którego z holu głównego możliwy jest wstęp jedynie z uprawnionym pracownikiem/funkcjonariuszem WPA, ustanowiono dwa stanowiska przyjmowania interesantów;
- oba stanowiska znajdowały się poza pomieszczeniami wydzielonymi ścianami murowanymi, w których pracowali/pełnili służbę pracownicy/funkcjonariusze WPA;
- stanowiska wyposażono w biurka oraz urządzenie służące do przechwytywania pocisków z oznaczeniem „Tu kieruj broń”.

(akta kontroli str. 410-419)

Komendant wyjaśnił, że: *Aktualnie, z uwagi na tzw. obycie z bronią obsługę interesantów nawiązującą do posiadaczy pozwoleń realizują wyłącznie funkcjonariusze tut. WPA, gdzie w trakcie przyjmowania broni i amunicji do depozytu mają do dyspozycji urządzenie przeznaczone do bezpiecznego rozładowywania broni. Takie rozwiązanie, jest w pełni bezpieczne i minimalizuje możliwość wystąpienia ryzyka na poziomie akceptowalnym.*

(akta kontroli str. 495)

Ogłędziny w zakresie warunków przechowywania broni⁶⁶ wykazały, że:

- depozyt stanowiły dwa oddzielne pomieszczenia wydzielone ścianami murowanymi znajdujące się budynku o konstrukcji niepalnej, co stanowiło spełnienie warunku określonego w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji⁶⁷ w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad deponowania i niszczenia broni i amunicji w depozycie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub organu celnego oraz stawki odpłatności za ich przechowywanie w depozycie⁶⁸;
- depozyt wyposażono w gaśnice proszkowe ABC o masie środka gaśniczego 4 kg oraz koc gaśniczy (§ 4 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia);
- drzwi do pomieszczeń posiadały klasę C antywłamaniowości i spełniały wymagania normy PN-EN 1627:2012 w klasie RC 3, ponadto zostały wyposażone w dwa zamki oraz czujniki kontaktronowe (§ 4 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia);
- oba pomieszczenia depozytu nie posiadały okien;
- pomieszczenia zabezpieczono systemem sygnalizacji włamania i napadu, przy czym system ten nie spełniał wymagań co najmniej normy PN-EN 50131-1, nie posiadał wprowadzeń do punktu ochrony, a pomieszczenia nie zostały

⁶⁵ Przeprowadzone 11 marca 2025 r.

⁶⁶ Przeprowadzone 15 maja 2025 r.

⁶⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 364 (dalej: *rozporządzenie w sprawie przechowywania broni*).

⁶⁸ Dz. U. Nr 152, poz. 1609 (dalej: *rozporządzenie w sprawie deponowania broni*).

- objęte całodobową uzbrojoną ochroną, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 2;
- depozyt posiadał urządzenia służące do przechwytywania pocisków z oznaczeniem „Tu kieruj broń”.

(akta kontroli str. 410-422)

2.6. W KWP na dzień 31 grudnia 2024 r. było zdeponowanych 449 sztuk egzemplarzy broni, w tym 105 egzemplarzy broni przeznaczonej do zniszczenia. W latach 2022-2024 do depozytu przekazanych zostało odpowiednio 178, 177 i 224 sztuk broni, w tym odpowiednio 36, 41 i 48 sztuk broni przeznaczonej do zniszczenia.

Przychody z tytułu odpłat za depozyt wyniosły 48 tys. zł w 2022 r., 43,5 tys. zł w 2023 r. oraz 38,8 tys. zł w 2024 r.

(akta kontroli str. 81, 529-532)

2.7. Prawidłowość przyjmowania broni do depozytu i jej ewidencjonowania była w okresie objętym kontrolą przedmiotem kontroli wewnętrznej przeprowadzonej w WPA (opis w pkt 1.17). W wyniku ww. kontroli zalecono ówczesnemu Naczelnikowi WPA m.in. wzmóc nadzór nad kontrolowanym obszarem oraz zobowiązać podległych funkcjonariuszy do:

- każdorazowego sporządzania protokołu z czynności przyjęcia do depozytu broni i amunicji zgodnie z obowiązującym wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie deponowania broni;
- kompletnego i prawidłowego wypełniania protokołu przyjęcia broni do depozytu;
- prowadzenia książki ewidencji broni i amunicji zgodnie z obowiązującym wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia oraz prawidłowego jej wypełniania;
- niezwłocznego podejmowania czynności służbowych w sprawach przyjętej do depozytu broni i amunicji zmierzających do ustalenia osób właściwych do odbioru depozytu, poniesienia opłat za ich przechowanie oraz właściwego ich dokumentowania;
- każdorazowego sporządzania i dołączania do protokołu przyjęcia broni i amunicji do depozytu opinii dotyczącej stanu technicznego broni sporządzonej przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa zgodnie z § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 349-380)

Pismem z 7 marca 2024 r. skierowanym do Komendanta⁶⁹ ówczesny Naczelnik WPA poinformował o:

- wykonaniu zaleceń i podjętych działaniach po przeprowadzonej kontroli wewnętrznej – badanie przeprowadzone w toku kontroli NIK (w zakresie przyjmowania do depozytu i ewidencjonowania broni⁷⁰) potwierdziło, że sformułowane zalecenia w tym zakresie zostały zrealizowane;
- zaplanowaniu na 2024 r. przeszkolenia policjanta w zakresie specjalizacji rusznikarskiej, a w konsekwencji dysponowaniem w ramach struktury kadrowej WPA określonym w przepisach specjalistą celem przestrzegania wymogu sporządzania opinii rusznikarskiej podczas przyjmowania broni do

⁶⁹ Znak: PA-0151.8.2024.MW.

⁷⁰ Próbą objęto cztery protokoły przyjęcia broni/amunicji do depozytu w latach 2024-2025.

depozytu. Do czasu zakończenia kontroli NIK⁷¹ żaden z funkcjonariuszy WPA nie został przeszkolony w powyższym zakresie, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 3.

(akta kontroli str. 378-380, 423-438, 535)

2.8. W KWP nie weryfikowano realizacji obowiązku przekazania broni po osobach zmarłych do depozytu.

(akta kontroli str. 439-440, 500-504)

Naczelnik WPA wyjaśnił, że: *UoBiA w żaden sposób nie określa, kto winien zdeponować broń i amunicję po osobie zmarłej, zatem zjawisko weryfikacji realizacji rzeczzonego obowiązku nie występuje. [...] art. 23 stanowi jedynie o kosztach za przechowywanie depozytu ponoszonych po upływie roku od jego złożenia przez osobę deponującą, która weszła w posiadanie takiej broni. [...] Istniejący stan rzeczy powoduje, iż poza informacjami przekazywanymi cyklicznie przez Polski Związek Łowiecki w postaci uchwał, dane na temat śmierci posiadacza pozwoleń uzyskiwane są na zasadzie spontaniczności, od członków rodziny lub znajomych takiej osoby. W przypadku uzyskania informacji o śmierci posiadacza pozwolenia do właściwej ze względu na miejsce zamieszkania jednostki Policji kierowane jest stosowne wystąpienie, aby w ramach pomocy prawnej dokonać zabezpieczenia broni, amunicji oraz legitymacji posiadacza broni, która została przez taką osobę pozostawiona [...] Profesjonalnym, systemowym rozwiązaniem byłoby uzyskiwanie danych w powyższym zakresie, które wywodziłyby się z wykorzystywanego przez Policję informatycznego zbioru PESEL. Rzeczne rozwiązanie z pewnością skutkowałoby niezwłocznością w podejmowaniu działań dążących do zdeponowania broni i amunicji.*

(akta kontroli str. 501)

Badanie w zakresie działań KWP mających na celu zabezpieczenie broni po osobach zmarłych przed dostępem osób nieuprawnionych (przeprowadzone na próbie 20 osób urodzonych w latach 1900 – 1930, które nie żyły) wykazało, że:

- w trzech przypadkach, pomimo iż w rejestrze KSIP odnotowano informację o zgonie, osoby te nadal figurowały jako posiadające pozwolenie na broń (odpowiednio z 26 listopada 1992 r., 22 kwietnia 1993 r. i 19 lipca 1994 r.) będące członkami PZŁ oraz posiadające broń palną myśliwską (odpowiednio jeden, jeden i dwa egzemplarze), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w pkt 3.1 oraz opisie nieprawidłowości nr 1 obszaru III;
- w jednym spośród trzech ww. przypadków (tj. osób figurujących w rejestrze jako m.in. posiadających broń) informacja o broni pomimo, iż broń została wyrejestrowana i akta sprawy (wersja papierowa) zamknięte 26 marca 1998 r. nie została zaktualizowana, natomiast w dwóch pozostałych przypadkach czynności związane z zabezpieczeniem broni po osobach zmarłych podjęto w toku kontroli NIK⁷², tj. odpowiednio 30 i 19 lat po śmierci, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 4;
- w 17 przypadkach nie odnotowano informacji o zgonie (w 15 z tych przypadków w KSIP znajdowały się informacje o cofnięciu pozwolenia na

⁷¹ Tj. do dnia 10 czerwca 2025 r.

⁷² Zgodnie z dokumentacją sprawy sprawdzenia w Systemie Wyszukiwawczym Policji dokonano 3 marca 2025 r. i na tej podstawie skierowano wnioski do Komendanta Policji II w Gorzowie Wlkp. o dokonanie rozpytania w ostatnim miejscu pobytu osoby w celu ewentualnego ujawnienia broni palnej, a w przypadku pozytywnych ustaleń przekazanie zabezpieczonej broni do depozytu WPA.

broń, w jednym informacja o rozpoczęciu postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń), ponadto jedna z tych osób nadal figurowała w rejestrze jako będąca członkiem PZŁ i posiadająca pozwolenie na broń z 18 maja 1994 r.), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w pkt 3.1 oraz w nieprawidłowości obszaru III.

(akta kontroli str. 439-464, 497-504)

2.9. Liczba kontroli przeprowadzonych u osób fizycznych i u podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 UoBiA posiadających broń, dotyczących przechowywania i magazynowania broni wynosiła 44 w 2022 r., 115 w 2023 r. i 151 w 2024 r. (osoby fizyczne) oraz sześć w 2022 r., osiem w 2023 r. i sześć w 2024 r. (podmioty).

(akta kontroli str. 81, 465-466)

Badanie przeprowadzane na próbie 10 kontroli (pięć u osób fizycznych i pięć u podmiotów) wykazała, że:

- w przypadku kontroli u podmiotów kontrole przeprowadzali upoważnieni funkcjonariusze WPA;
- w przypadku prowadzenia czynności kontrolnych w zakresie sprawdzania prawidłowości warunków przechowywania broni i amunicji będących w posiadaniu osób fizycznych w dwóch przypadkach ww. sprawdzenia dokonano w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie wydania pozwolenia na kolejne jednostki broni stosownie do art. 52 Kpa⁷³, natomiast w pozostałych trzech przypadkach przeprowadzenie kontroli zlecono na podstawie art. 27 ust. 1 UoBiA (kontrole poza postępowaniem administracyjnym), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 5;
- zakres przeprowadzonych kontroli oraz ustalony stan faktyczny każdorazowo został udokumentowany, tj. u osób fizycznych – notatką urzędową według wzoru ustalonego przez KWP, a u podmiotów – protokołem kontroli;
- zakres kontroli prowadzonych w podmiotach obejmował obowiązki podmiotów określone w rozporządzeniu w sprawie przechowywania broni;
- u osób fizycznych nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, natomiast u podmiotów każdorazowo w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości (cztery podmioty) formułowano zalecenia pokontrolne z określeniem terminu ich realizacji (wszystkie podmioty poinformowały o wykonaniu zaleceń).

(akta kontroli str. 436-441, 497-504, 522-524)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Posiadaczowi pozwolenia⁷⁴ na broń palną sportową w postaci pistoletów i rewolwerów centralnego zapłonu oraz strzelb gładkolufowych w celach kolekcjonerskich, wydano zaświadczenie uprawniające do nabycia broni w szerszym zakresie, niż zostało to określone w ww. decyzji, tj. wydano dokument uprawniający do zakupu broni palnej sportowej w celach

⁷³ W toku postępowania organ administracji publicznej zwraca się do właściwego terenowego organu administracji rządowej lub organu samorządu terytorialnego o wezwanie osoby zamieszkałej lub przebywającej w danej gminie lub mieście do złożenia wyjaśnień lub zeznań albo do dokonania innych czynności, związanych z toczącym się postępowaniem.

⁷⁴ Decyzja nr PA-B.642.10235/GO.K.2022/DP z 28 kwietnia 2022 r.

kolekcyjnerskich⁷⁵. Broń palna sportowa poza wskazaną w ww. pozwoleniu obejmuje ponadto broń palną bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm oraz przystosowaną do strzelania wyłącznie przy pomocy prochu czarnego (dymnego).

(akta kontroli str. 266-267, 513-519, 525-526)

Były Naczelnik WPA nie podjął korespondencji NIK dotyczącej żądania udzielenia wyjaśnień w sprawie ww. nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 507-512, 527-528)

Kierownik wyjaśnił, że: *Przyczyną wystawienia zaświadczenia w szerszym zakresie, niż zostało to określone w pozwoleniu na broń, była prawdopodobnie zwykła omyłka. Wyodrębnienie z dniem 4 marca 2025 r. w strukturze WPA kierownika Sekcji ds. Pozwoleń na Broń z pewnością wzmocni nadzór nad zadaniami związanymi z reglamentacją dostępu do broni palnej, a w konsekwencji przyczyni się do zmniejszenia liczby tego typu nieprawidłowości. Podjęto już działania celem wyeliminowania powstałego błędu, tj. zobowiązano osobę do zwrotu wydanego zaświadczenia.*

W toku kontroli NIK, po otrzymaniu ww. zaświadczenia, wydano zaświadczenie zgodne z pozwoleniem⁷⁶.

(akta kontroli str. 515)

2. W KWP nie zapewniono warunków zabezpieczenia depozytu określonych w § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni w związku z § 3 rozporządzenia w sprawie deponowania broni, gdyż: zainstalowany w pomieszczeniach systemem sygnalizacji włamania i napadu nie spełniał wymagań co najmniej normy PN-EN 50131-1 (brak jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej spełnianie ww. normy), nie posiadał wyprowadzeń do punktu ochrony (sygnalizacja alarmowa nie została zintegrowana z systemem znajdującym się w budynku głównym KWP), a pomieszczenia nie zostały objęte całodobową uzbrojoną ochroną.

(akta kontroli str. 410-422)

Z-ca Komendanta wyjaśnił, że: *Poszczególne elementy systemu spełniają (zgodnie z deklaracją zgodności producenta z 2004 roku) wymaganie norm zharmonizowanych: EN 50131-1, EN 50131-6, EN60950:2000, jednakże nie posiadamy potwierdzenia wykonawcy instalacji systemu alarmowego o spełnieniu norm przez całość systemu. Z uwagi na niski stopień ryzyka wystąpienia sytuacji zagrożenia, dotychczas nie zastosowano systemu transmisji alarmu do stanowiska interwencyjnego (służba dyżurna KWP). Podkreślenia wymaga, iż obiekt jest objęty całodobową ochroną fizyczną z wyprowadzonym systemem alarmów antynapadowych i monitoringiem wizyjnym do stanowiska kierownika dyżurnego KWP wyposażonego w broń palną. Obecnie SSWiN zainstalowany w depozycie jest w trakcie modernizacji i trwają prace nad instalacją systemu transmisji alarmu w postaci powiadamiania głosowego zarówno uzbrojonego stanowiska interwencyjnego (służba dyżurna KWP), jak i pracowników ochrony oraz kierownika komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za depozyt broni.*

(akta kontroli str. 420-422)

⁷⁵ Zaświadczenie PA-B.642.10235/GO.K.2022/DP z 28 kwietnia 2022 r. uprawniające do zakupu jednej sztuki broni oraz amunicji do niej.

⁷⁶ Tj. 6 czerwca 2025 r.

3. W strukturze WPA nie zapewniono (pomimo iż zostało to zaplanowane do realizacji w 2024 r.⁷⁷) wykonywania zadań przez funkcjonariusza będącego specjalistą w zakresie rusznikarstwa. W konsekwencji nie przestrzegano wymogu określonego w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni w zakresie sporządzania opinii dotyczącej stanu technicznego broni (stanowiącej załącznik do protokołu z czynności przyjęcia przez jednostkę deponującą broni i amunicji do depozytu). Powyższa opinia winna być zgodnie z przywołanym przepisem sporządzona przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa. Do czasu zakończenia kontroli NIK żaden z pracowników/funkcjonariuszy WPA nie został przeszkolony w powyższym zakresie (w okresie od 13 maja 2024 r. do 24 maja 2024 r. jednemu z funkcjonariuszy WPA zapewniono jedynie udział w szkoleniu z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej⁷⁸).

(akta kontroli str. 378-380, 423-438, 489-495)

Komendant wyjaśnił, że w rozporządzeniu nie określono kryteriów, jakie wymieniona osoba winna spełniać [...] nieostre pojęcie zawarte w rozporządzeniu - specjalista z zakresu rusznikarstwa - stanowi możliwość do uznania, iż na potrzeby sporządzenia wymienionej w nim opinii odnoszącej się do stanu technicznego broni wystarczającym jest, aby rzeczoną czynność wykonywała osoba, która ukończyła szkolenie z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej.

NIK zwraca uwagę, iż przepisy rozporządzenia wyraźnie określają, iż ocena stanu technicznego broni sporządzana jest przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa i nie zawierają odstępstw od tak sformułowanej normy, np. dopuszczającej dokonania tej oceny przez osobę przeszkoloną w obsłudze i naprawie broni strzeleckiej.

(akta kontroli str. 494)

4. W przypadku dwóch spraw⁷⁹ objętych badaniem w zakresie zabezpieczenia broni po osobach zmarłych przed dostępem osób nieuprawnionych⁸⁰, działania celem zabezpieczenia broni podjęto w toku kontroli NIK, tj. po upływie odpowiednio 30 i 19 lat od śmierci tych osób. Obie ww. osoby figurowały w rejestrze KSIP jako posiadające pozwolenie na broń (odpowiednio z 26 listopada 1992 r. i z 22 kwietnia 1993 r.), będące członkami PZŁ oraz posiadające po jednym egzemplarzu broni palnej. W obu ww. sprawach, pomimo zgonu odpowiednio 12 października 1995 r. i 18 grudnia 2006 r. sprawdzenia w Systemie Wyszukiwawczym Policji dokonano 3 marca 2025 r. i na tej podstawie skierowano wnioski do Komendanta Komisarjatu Policji II w Gorzowie Wlkp. o dokonanie rozpytania w ostatnim miejscu pobytu osoby w celu ewentualnego

⁷⁷ Ówczesny Naczelnik WPA pismem z 7 marca 2024 r. (PA-0151.8.2024.MW) poinformował Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wielkopolskim, iż na 2024 r. zaplanowano przeszkolenie policjanta w zakresie specjalizacji rusznikarskiej, a w konsekwencji posiadanie w ramach struktury kadrowej WPA określonego w przepisach specjalisty celem przestrzegania wymogu sporządzania opinii rusznikarskiej podczas przyjmowania broni do depozytu.

⁷⁸ Szkolenie dla funkcjonariuszy i pracowników Policji (brak kodu specjalności) zorganizowane przez Centrum Szkolenia Logistyki (kurs obejmował 59 godzin nauki przedmiotu *Budowa i eksploatacja broni strzeleckiej*).

⁷⁹ ID KSIP: OBO-9913541D i OBO-9913530W.

⁸⁰ Przeprowadzonym na próbie 20 osób urodzonych w latach 1900 – 1930.

ujawnienia broni palnej, a w przypadku pozytywnych ustaleń przekazanie zabezpieczonej broni do depozytu WPA⁸¹.

(akta kontroli str. 439-441, 497-504)

Naczelnik WPA wyjaśnił, że: *rzeczone działania zostały podjęte po upływie wskazanego okresu z uwagi na brak wcześniejszej informacji odnoszącej się do śmierci posiadacza pozwolenia. [...] merytorysta realizujący czynności związane z usuwaniem danych z rejestru BRONŃ ujawnił w nim osoby zarejestrowane pod wskazanymi ID KSIP. Dane na ich temat porównał z informacjami zawartymi w zbiorze PESEL, gdzie w wyniku tej czynności powzięto informację odnoszącą się do zgonu. Z uwagi na powyższe podjęto stosowne czynności mające na celu zabezpieczenie broni po zmarłych.*

(akta kontroli str. 501)

5. W trzech przypadkach zlecono⁸² przeprowadzenie kontroli w zakresie przechowywania broni i amunicji u osób fizycznych podległym jednostkom Policji⁸³, co stanowiło naruszenie art. 27 ust. 1 UoBiA, zgodnie z którym do przeprowadzenia ww. kontroli są upoważnione właściwe organy Policji.

(akta kontroli str. 467-482, 522-524)

Naczelnik WPA wyjaśnił, że: *bezsprawnie Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wielkopolskim jest właściwy w tej sprawie. Niewątpliwa jest też możliwość zlecenia tej „fizycznej” czynności jednostkom podległym. Ma to swoje uzasadnienie ekonomiczne, logistyczne oraz uwzględniające dynamikę postępowania administracyjnego. Nadto w myśl art. 6f ustawy o Policji komendant wojewódzki oraz komendant powiatowy (miejski) Policji są przełożonymi policjantów na terenie swojego działania.*

NIK zwraca uwagę, że w świetle art. 27 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 5 UoBiA organem wyłącznie właściwym do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przepisów UoBiA jest komendant wojewódzki Policji.

Powyższe stanowisko wyraził również Komendant Główny Policji⁸⁴ postulując w piśmie do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji konieczność uzupełnienia obowiązującego art. 27 ust. 1 UoBiA o przepis uprawniający właściwe organy Policji do upoważniania funkcjonariuszy jednostek niższego szczebla, do przeprowadzenia kontroli warunków przechowywania broni i amunicji przez posiadaczy pozwoleń na broń.

(akta kontroli str. 524, 535-537)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant, co do zasady prawidłowo sprawował nadzór nad posiadaniem broni palnej, w tym dokonywał weryfikacji czy rodzaj i liczba egzemplarzy posiadanej broni odpowiada wydanym pozwoleniom oraz sprawował rzetelny nadzór nad wykonywaniem przez nabywców broni obowiązków dotyczących jej rejestracji. Stwierdzono natomiast jednostkowy przypadek wydania zaświadczenia uprawniającego do nabycia broni w szerszym zakresie, niż zostało to określone w pozwoleniu na broń.

⁸¹ Na wniosek WPA z 12 marca 2025 r. Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji w Warszawie poinformowało pismem z 20 marca 2025 r., iż broń została zarejestrowana w rejestrze Broń jako utracona w niewyjaśnionych okolicznościach.

⁸² Zlecenie odpowiednio z: 3 kwietnia 2023 r., 15 stycznia 2024 r. oraz 2 lutego 2024 r.

⁸³ Kontrolę przeprowadziły odpowiednio: KPP Żagań, PP w Przewozie, KPP Nowa Sól.

⁸⁴ Pismo KGP do MSWiA z 9 października 2019 r., ES-3910/19/RB.

W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 19a ust. 1 UoBiA każdorazowo niezwłocznie odbierano broń oraz sprawowano rzetelny nadzór nad realizacją obowiązku zbycia/przekazania do depozytu broni, przez osoby które utraciły prawo do dysponowania bronią. Działania celem zabezpieczenia broni po osobach zmarłych były natomiast podejmowane z opóźnieniem.

W KWP realizowano kontrole osób/podmiotów w zakresie przechowywania broni i amunicji, w tym kontrolą obejmowano wszystkie zagadnienia dotyczące posiadaczy świadectw broni, określone w rozporządzeniu w sprawie przechowywania broni.

W zakresie przyjmowania i deponowania broni w depozycie stwierdzono, że pomieszczenia depozytu nie w pełni spełniały wymogi zabezpieczenia depozytu określone w § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni, a podczas przyjmowania broni do depozytu nie zapewniono sporządzania opinii stanu technicznego broni przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa.

Ponadto część kontroli w zakresie przechowywania broni przeprowadzonych u osób fizycznych została zlecona przez KWP podległym jednostkom Policji z naruszeniem właściwości określonej w art. 27 ust. 1 UoBiA.

3. Systemy/rejestry związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej.

Opis stanu faktycznego

3.1. Badania kontrolne przeprowadzone w oparciu o postępowania zakończone wydaniem pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni oraz świadectwa broni (32 sprawy) w zakresie prawidłowości rejestrowania spraw w rejestrze *Broń*, wykazały, że:

- we wszystkich sprawach zarejestrowano wydanie decyzji;
- w 17 przypadkach w rejestrze ujęto kompletne dane posiadacza pozwolenia/dopuszczenia, w pozostałych 15 przypadkach nie zrealizowano tego obowiązku, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- we wszystkich sprawach dotyczących dopuszczenia do posiadania broni, w rejestrze ujmowano wydanie legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni;
- zarejestrowano wydanie świadectwa broni i dane podmiotów, którym świadectwo to wydano;
- we wszystkich sprawach zakończonych wydaniem pozwolenia na broń, informacja dotycząca prawa do noszenia broni zawarta w KSIP, była zgodna ze stanem faktycznym;
- w dziewięciu przypadkach (spośród 17) posiadacze pozwoleń na broń dokonali, na podstawie przyznanych uprawnień, zakupu broni palnej, a liczba posiadanych egzemplarzy broni oraz jej cech identyfikacyjnych, ujęta w rejestrze KSIP, była zgodna ze stanem faktycznym.

(akta kontroli str. 105-174, 198-221, 271-282, 517-518)

3.2. Odnośnie stanu wdrożenia SRB Naczelnik WPA wyjaśnił, że:

- w KWP przyjęto do realizacji obowiązek wynikający z art. 111 ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu

- materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją polegający na wprowadzaniu do systemu zaświadczeń uprawniających do nabycia strzeleckiej broni palnej;
- przydzielono dostęp do ww. systemu ośmiu funkcjonariuszom i dwóm pracownikom;
- uzyskano płynność we wprowadzaniu danych w powyższym zakresie, w szczególności poprzez obsadzenie jednego spośród dwóch przydzielonych w związku z dodatkowym obciążeniem, etatów policyjnych;
- wykonując czynności związane z rejestracją broni nabytej przez dysponentów pozwolenia nie ujawniono żadnego przypadku, w którym przedsiębiorca wykonałby nałożony na niego obowiązek wynikający z art. 107 ww. ustawy, a powyższa sytuacja powoduje obciążenie WPA kolejnymi zadaniami, polegającymi na zakładaniu profilu broni za obowiązanych do tego przedsiębiorców (brak płynności we wprowadzaniu danych w powyższym zakresie);
- rejestracja broni jest obecnie powtarzana (dublowana), gdyż zakupiona i zgłoszona do rejestracji broń jest ewidencjonowana w pierwszej kolejności w rejestrze „Broń” (administratorem jest KGP), a następnie wprowadzana do SRB (administratorem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych), a oba wymienione systemy do chwili obecnej nie zostały ze sobą zintegrowane;
- zgodnie z docelowym założeniem, tj. połączeniem rejestru *Broń* z SRB⁸⁵, do SRB zaimportowane zostaną dane dotyczące także broni z rynku wtórnego celem zaewidencjonowania jak największej liczby egzemplarzy broni;
- kwestia SRB winna zostać rozwiązana systemowo m.in. poprzez wprowadzenie sankcji wobec przedsiębiorców, którzy nie realizują obowiązków wynikających z ww. ustawy bądź poprzez kolejne wzmocnienia etatowe w Policji.

(akta kontroli str. 483-484)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Informacje przetwarzane w rejestrze *Broń* były nie w pełni rzetelne i aktualne, gdyż w przypadku objętych badaniem:

- a) 20 osób wybranych z raportu zawierającego wykaz osób, którym upłynął termin ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych
 - w 13 przypadkach (65%) w rejestrze figurowały jako zobowiązane do przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych, podczas gdy nie podlegały ww. obowiązkowi, z uwagi na to że:
 - były posiadaczami pozwoleń na broń do celów łowieckich (sześć osób⁸⁶) oraz do celów sportowych/kolekcjonerskich (dwie osoby⁸⁷) – brak ustawowego obowiązku;
 - poddały się badaniom lekarskim i psychologicznym oraz dostarczyły wyniki orzeczeń (trzy osoby⁸⁸) – pomimo upływu od 354 do 1.124 dni

⁸⁵ Pismo z dnia 30 grudnia 2024r. nr ES-6561/24/MK Zastępcy Dyrektora Biura Prewencji KGP wraz ze sprawozdaniem z dnia 27.12.2024r.

⁸⁶ ID: 1629183997L, 1662922854J, 1630186060E, 1635003954M, 22544344U, 1641261090R.

⁸⁷ ID: 1629360792Q, 1635756414A.

⁸⁸ ID: 1748628987L – 354 dni, 1642605538N – 1056 dni, 1630208306P – 1124 dni.

od daty doręczenia nowych orzeczeń – w rejestrze nie odnotowano aktualnych terminów badań;

- zmarły (dwie osoby⁸⁹) – pomimo upływu odpowiednio 780 i 1.443 dni od daty śmierci – w rejestrze nie odnotowano informacji o zgonie;

b) 20 osób urodzonych w latach 1900 – 1930, które nie żyły:

- w 17 przypadkach (85%) pomimo upływu od 2.652 do 9.253 dni⁹⁰ od daty ich śmierci, nie odnotowano informacji o zgonie, ponadto jedna z tych osób nadal figurowała w rejestrze jako będąca członkiem PZŁ i posiadająca pozwolenie na broń;
- w trzech przypadkach (15%), pomimo iż w rejestrze KSIP odnotowano informację o zgonie, osoby te nadal figurowały jako posiadające pozwolenie na broń⁹¹, będące członkami PZŁ oraz posiadające broń palną myśliwską;
- w jednym przypadku (5%) informacja o broni pomimo, iż broń została wyrejestrowana i akta sprawy (wersja papierowa) zamknięte 26 marca 1998 r. nie została zaktualizowana i osoba figurowała jako posiadająca broń⁹²;

c) 27 spraw w zakresie wydanych pozwoleń na broń/dopuszczeń do posiadania broni:

- w rejestrze nie odnotowano: miejsca urodzenia – 15 spraw⁹³ (55%), imienia matki – dwie sprawy⁹⁴ (7%), adresu miejsca stałego pobytu – jedna sprawa⁹⁵ (4%).

(akta kontroli str. 105-174, 198-221, 271-282, 517-518)

Kierownik wyjaśnił, że: *Powyższe braki w danych oraz brak ich uaktualnienia wynikają w głównej mierze z nadmiaru obowiązków. Sukcesywnie w miarę możliwości weryfikowane są informacje zawarte w rejestrze KSIP przez każdego z pracowników/funkcjonariuszy, którzy mają dostęp do rejestru i pracują przy jego wykorzystaniu. Niemniej jednak stale rosnąca liczba postępowań w sprawie pozwoleń na broń/dopuszczeń do posiadania broni, nowe obowiązki wynikające z prowadzenia rejestru SRB uniemożliwiają uporządkowanie tych danych w całości i bez powodowania kolejnych zaległości bądź przestojów w wykonywanych czynnościach.*

(akta kontroli str. 517-518)

OCENA CZĄSTKOWA

W KWP podjęto działania w celu wdrożenia do realizacji SRB oraz prowadzono rejestr związany z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni

⁸⁹ ID: 9908416K -780 dni, 9908035P -1443 dni.

⁹⁰ ID: 9913628Q, 9912105X, 9913321L, 9913357Q, 9913275D, 9909650U, 9909621X, 9909575Y, 9909111F, 9909013H, 9908574G, 9908328Y, 9907430F, 9907603N, 9907343N, 9907215G, 9913497E.

⁹¹ Odpowiednio z 26 listopada 1992 r., 22 kwietnia 1993 r. i 19 lipca 1994 r.

⁹² ID: OBO-9913497E.

⁹³ PA-B.642.11591.ZG.K.2023/MK, PA-B.642.11052ZG.OF.2023/ŁB, PA-B.642.9699ZG.OMF.2023/MZ, PA-B.642.9757.ZG.S.2023/AK, PA-B.642.13306ZG.M.2024/LK, PA-B.642.13040ZG.OCH.2024/LK, PA-B.642.13399ZG.K.2024/LK, PA-B.642.11941.ZG.S.2023/MK, PA-B.642.11880.ZG.D.2023/KS, PA-B.642.9948/ZG.D.2022/DP, PA-B.642.13083ZG.D.2024/LK, PA-B.642.12347.GO.D.2024/NS, PA-B.642.74.WITD.2025/MZ, PA-B.642.10400/GO.K.2022/MK, PA-B.642.11212ZG.M.2022/LK.

⁹⁴ PA-B.642.11212ZG.M.2022/LK, PA-B.642.10400/GO.K.2022/MK.

⁹⁵ PA-B.642.10400/GO.K.2022/MK.

palnej, przy czym nie wszystkie zawarte w nim dane były kompletne, zgodne ze stanem faktycznym i aktualne.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Każdorazowe ustalenie przed wydaniem pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni czy wnioskodawca nie został skazany za przestępstwa określone w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA.
2. Rzetelne ustalenie przed wydaniem pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni czy wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego.
3. Zwalnianie wnioskodawców od egzaminu przeprowadzanego przez Policję wyłącznie w przypadkach wskazanych w art. 16 ust. 2 UoBiA.
4. Podejmowanie rozstrzygnięć w zakresie (w granicach) zgłaszanych żądań.
5. Niezwłoczne podejmowanie działań w przypadkach niewywiązywania się przez osoby posiadające pozwolenie na posiadanie broni do ochrony osobistej z obowiązku przedkładania KWP wymaganych orzeczeń lekarskich i psychologicznych (raz na pięć lat).
6. Niezwłoczne podejmowanie działań w przypadkach niewywiązywania się przez osoby posiadające dopuszczenia do posiadania broni i wpisane na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej z obowiązku przedkładania KWP wymaganych orzeczeń lekarskich i psychologicznych (raz na trzy lata).
7. Podjęcie działań celem wyegzekwowania od PZŁ i zarządów stowarzyszeń strzeleckich przedkładania corocznych aktualnych wykazów członków ww. organizacji.
8. Rzetelna weryfikacja okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę do wydania pozwolenia, w przypadku powzięcia informacji o utracie członkostwa w stowarzyszeniach strzeleckich, w tym egzekwowanie przedłożenia ważnej licencji zawodniczej.
9. Każdorazowo, zapewnienie stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwienie jej wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
10. Terminowe realizowanie obowiązków informacyjnych, w przypadku niezłaatwienia sprawy w terminie wyznaczonym przez KWP na podstawie art. 36 Kpa.
11. Wydawanie zaświadczeń uprawniających do nabycia broni zgodnie z postanowieniami pozwolenia na broń.
12. Podjęcie działań w celu zapewnienia warunków zabezpieczenia depozytu określonych w § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni.
13. Zapewnienia w strukturze WPA pracownika/funkcjonariusza będącego specjalistą w zakresie rusznikarstwa celem przestrzegania wymogu

sporządzania opinii stanu technicznego broni zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni.

14. Przeprowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów UoBiA zgodnie z właściwością określoną w art. 27 ust. 1 tej ustawy.
15. Systematyczne monitorowanie informacji zawartych w bazach/rejestrach, do których ma dostęp KWP w celu niezwłocznego zabezpieczania broni po osobach zmarłych przed dostępem do niej osób nieuprawnionych.
16. Wyeliminowanie zapisów w rejestrze *Broń* niezgodnych ze stanem faktycznym oraz uzupełnienie stwierdzonych braków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK W Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 12 czerwca 2025 r.

Kontroler

Ewa Grosse

Specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Zielonej Górze

p.o. Wicedyrektor

Mariusz Kniat

/podpisano elektronicznie/